

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2007. december 11.)

a Glasvezetnet Amsterdam részére, Amszterdam város üvegszál (optikai) hozzáférési hálózatának létrehozására irányuló beruházáshoz nyújtott C 53/06 (ex N 262/05, ex CP 127/04) sz. állami támogatásról

(az értesítés a C(2007) 6072. számú dokumentummal történt)

(Csak a holland nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2008/729/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

augusztusában a holland hatóságok a végső benyújtási határidő meghosszabbítását kérték, amit a Bizottság 2004. szeptember 7-én engedélyezett.

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután az érdekelt feleket a fent említett rendelkezéseknek ⁽¹⁾ megfelelően felkérte arra, hogy tegyék meg észrevételeiket, és figyelembe véve ezeket az észrevételeket,

mivel:

- (2) 2004 szeptemberében sor került a holland hatóságok és a Bizottság találkozójára, amelyen előterjesztették és megtárgyalták Amszterdam város terveit. 2004. október 7-én a hatóságok a Bizottság 2004. július 23-i levelére adott válaszukban közölték, hogy az amszterdami projekt rövid határidőn belül bejelentésre fog kerülni. A holland hatóságok a projektet – amely Amszterdam város részvételét jelenti a hálózat kivitelezésével megbízott és azt tulajdonló vállalatban – végül 2005. május 17-én, ajánlott levélben jelentették be. Ezzel kapcsolatban a hatóságok megjegyezték, hogy a bejelentés célja a jogbiztonság megteremtése volt; a Bizottságot felkérték annak megerősítésére, hogy Amszterdam városnak a hálózattal járó jogi személybe történő befektetése összhangban van a piacgazdasági magánbefektető elvével, és ennek megfelelően nem minősül állami támogatásnak.

I. AZ ELJÁRÁS

- (1) 2004 áprilisában Amszterdam város felvette a kapcsolatot a Bizottsággal egy üvegszál telekommunikációs hozzáférési hálózat kivitelezésének közbeszerzési pályáztatási szempontjaival kapcsolatosan. Egyidejűleg a város felkérte a Bizottságot annak megerősítésére, hogy a projekt az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében nem minősül állami támogatásnak. 2004. július 22-i levelében a Bizottság közölte Amszterdam várossal, hogy ilyen jellegű megerősítést csak akkor tudna adni, ha az intézkedést a holland hatóságok hivatalosan bejelentenék a Bizottság felé. A Bizottság a holland hatóságoknak is megküldte a levél másolatát. A Bizottság 2004. július 23-án felkérte a holland hatóságokat, hogy adjanak meg számára minden információt, amely az intézkedésnek az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése alapján történő megítéléséhez szükséges. 2004
- (3) Miután a holland hatóságok 2005. június 23-án megadták a kiegészítő tájékoztatást, és 2005. június 28-án sor került Amszterdam város és a Bizottság képviselőinek találkozójára, a Bizottság 2005. július 15-i levelében részletesebben elemezte a piacgazdasági magánbefektető elvének alkalmazását, és a holland hatóságoktól további tájékoztatást kért.
- (4) 2005. november 18-án iktatott levelükben a holland hatóságok közölték, hogy a tervezés késedelmet szenvedett, és hogy Amszterdam még mindig a projekt beindításával és a befektetési feltételek kidolgozásával foglalkozik. A hatóságok közölték, hogy a kért tájékoztatás megadásához több időre lenne szükségük, és felkérték a Bizottságot, hogy döntését halassza el addigra, amikor már minden adat rendelkezésre áll.

⁽¹⁾ HL C 134., 2007.6.16., 9. o.

- (5) Ezt követően Amszterdam város egy 2005. december 23-án iktatott e-mailben közölte a Bizottsággal, hogy Amszterdam városi tanácsa egyhangúan úgy határozott, hogy befektet egy otthoni üvegszálas hozzáférési hálózat létrehozásába. Ugyanebben az e-mailben a város képviselője közölte továbbá, hogy a BAM/DRAKA-val (a hálózat lefektetéséről), a Bbned-del (a hálózat üzemeltetéséről), valamint az ING RE-vel és öt nonprofit lakásépítési társulással (mint társbefektetőkkel) folytatott tárgyalások a tervek szerint folynak, és valószínűleg 2006 januárjában le is záródnak majd.
- (6) 2005. december 27-én iktatott levelében a VECAI (a holland kábelhálózat-üzemeltetők ágazati szervezete, amely nevét 2007 szeptemberében NLKabel-re változtatta) ⁽²⁾ panaszt tett a projekttel kapcsolatban. A UPC Nederland BV (kábelüzemeltető, amely főként Amszterdamban tevékenykedik, a továbbiakban: UPC ⁽³⁾) a Bizottságot első alkalommal 2005 márciusában tájékoztatta kifogásairól. Mindkét, panasszal élő féllel több találkozóra került sor; azt állították, hogy a város részesedésvállalása nem egyeztethető össze a piacgazdasági magánbefektető elvével, és ezért az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül.
- (7) 2006. március 3-án a Bizottság emlékeztető levelet küldött a holland hatóságoknak, amelyben a holland hatóságok 2005. novemberi azon nyilatkozatára hivatkozott, mely szerint az érintett hatóságok további tájékoztatást akkor fognak nyújtani, ha a projektre vonatkozóan már több előrelépés lesz, azaz várhatóan 2006 tavaszán. A Bizottság a holland hatóságokat egyidejűleg emlékeztette az EK-Szerződés 88. cikkének (3) bekezdése szerinti, ún. standstill-kötelezettségre.
- (8) A holland hatóságok a Bizottság 2006. március 3-i levelét 2006. április 3-án válaszolták meg, majd 2006. május 2-án további kiegészítő tájékoztatást küldtek. 2006. május 19-én a bizottsági szolgálatok még egy levelet küldtek a holland hatóságoknak, amelyben ismertették, hogy a UPC-től olyan információt kaptak, amely alapján kétségesnek tűnik a piacgazdasági magánbefektető elvének alkalmazása, valamint ismételten felhívták a hatóságok figyelmét a standstill-kötelezettség betartására ⁽⁴⁾.
- (9) 2006 májusában és júniusában a holland hatóságok ismét tájékoztatást küldtek ⁽⁵⁾. A Bizottság újbóli, 2006. július 24-i tájékoztatáskérésére a holland hatóságok különböző információcsomagokat nyújtottak be ⁽⁶⁾. Az újabb, 2006. szeptember 29-i tájékoztatáskérést követően a holland hatóságok 2006. október 13-án a válaszadási határidő meghosszabbítását kérték.
- (10) Időközben a hálózat kiépítése 2006. október 12-én hivatalosan is kezdetét vette ⁽⁷⁾. E fejlemény fényében a holland hatóság által kért további határidő-hosszabbítást elutasították. A hatóságok válaszaik egy részét az október 26-i végső határidőig benyújtották, ám újabb jelentős mennyiségű információt küldtek 2006. október 30-án, november 16-án, 20-án és 21-én.
- (11) A UPC az amszterdami kerületi bíróságot gyorsított eljárásban felkérte, hogy Amszterdam várost kötelezze az EK-Szerződés 88. cikkének (3) bekezdése szerinti standstill-kötelezettség betartására és a projekt leállítására, ameddig a Bizottság nem hozza meg döntését. A UPC fenti kérését a kerületi bíróság elutasította; a bíróság 2006. június 22-i ítéletében megállapította, hogy nem elfogadható az az érv, mely szerint a város részvétele a projektben állami támogatásra utalna. A bíróság véleménye szerint pusztán az a tény, hogy a projektet a város kezdeményezte, még nem tekinthető támogatási intézkedésnek. Ezenkívül a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy azokat a kezdeti költségeket, amelyeket a város vállalt magára (tanulmányok stb.) a Glasvezelnet Amsterdam CV együttműködési szövetség vissza fogja fizetni, ezért azok nem képeznek állami támogatást.
- (12) A UPC 2006. szeptember 22-én e-mailben közölte a Bizottsággal, hogy fellebbezést nyújtott be a kerületi bíróság ítélete ellen ⁽⁸⁾. A UPC és Amszterdam város a Bizottsággal 2006 novemberében közölte, hogy a regionális bíróság a UPC-nek és Amszterdam városnak is azt javasolta, hogy az ítélelhozatal előtt várják ki a Bizottság határozatát. Ezt a javaslatot mindkét fél elfogadta ⁽⁹⁾.

⁽²⁾ A VECAI további tájékoztatást küldött e-mailekben, amelyeket 2005. december 27-én, 2006. január 11-én és 2006. január 31-én iktattak.

⁽³⁾ A UPC Nederland BV a Liberty Global Inc. leányvállalata. A UPC Nederland BV Hollandiában UPC néven végzi tevékenységét. A Liberty Global Inc. (a továbbiakban: Liberty Global) nemzetközi kábelhálózat-üzemeltető, amely video-, telefon- és internethozzáférés területen kínálja szolgáltatásait. A vállalat különböző országokban üzemeltet szélessávú kommunikációs hálózatokat.

⁽⁴⁾ Ezt a tájékoztatást a UPC 2006. május 12-i levelében adta, melyet 2006. május 15-én iktattak.

⁽⁵⁾ 2006. május 19-én és 31-én, valamint június 1-jén, 7-én és 13-án.

⁽⁶⁾ 2006. augusztus 18-án, 25-én és 29-én.

⁽⁷⁾ A nyilvános tájékoztatás szerint, mint például a Het Parool (2006. július 7.) és a Trouw (2006. október 13.) napilapokban megjelent cikkek alapján.

⁽⁸⁾ Ezt az e-mailt 2006. szeptember 22-én iktatták.

⁽⁹⁾ A Bíróság 2006. november 21-i, 200601252. számú jelentése.

- (13) 2006. december 20-i levelében a Bizottság közölte Hollandiával, hogy úgy határozott, a bejelentett támogatási intézkedésre vonatkozóan megindítja az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást.
- (14) 2007. január 8-i levelükben a holland hatóságok hozzáférést kértek azokhoz a különböző dokumentumokhoz, amelyeket a UPC nyújtott be, és amelyekre az eljárás megindításáról szóló határozatban hivatkozás történt. 2007. február 13-án iktatott levelében a UPC beleegyezését adta ahhoz, hogy a holland hatóságok betekintést nyerhessenek az érintett dokumentumokba, amelyeket ezt követően a Bizottság meg is küldött a fenti hatóságok részére.
- (15) 2007. január 18-án az Amszterdami Regionális Bíróság⁽¹⁰⁾ másodfokon elutasította a UPC Nederland Amszterdam várossal szembeni azon követelését, hogy a projekttel kapcsolatos minden további tevékenységet állítson le. A bíróság ítéletében kifejtette, hogy a Bizottság a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatában ugyan kétségeinek adott hangot a piacgazdasági magánbefektető elvének betartásával kapcsolatban, de Amszterdam város részletesebb tájékoztatás nyújtásával még bizonyíthatja, hogy az elvet betartották. Az ügy akkori állása mellett a bíróság jó esélyt látott arra, hogy a Bizottság mégis arra a következtetésre jut majd, hogy állami támogatásról nincs szó. A bíróság álláspontja szerint az üvegszál hálózat létrehozásával kapcsolatos valamennyi tevékenység leállítását a város érdekeit sértendő, miközben a UPC nem szenved jelentős hátrányt azzal, ha a város folytatja az előkészítő tevékenységet.
- (16) 2007. március 5-i levelében a UPC arra kérte a Bizottságot, hogy adatszoba-eljárás⁽¹¹⁾ keretében biztosítson számára hozzáférést a holland hatóságok által benyújtott bizalmas információkhoz annak érdekében, hogy a holland hatóságok állításait vizsgálni, és ennek alapján saját panaszát részletesebben indokolni tudja. 2007. március 26-i levelében a Bizottság közölte a UPC-vel, hogy az állami támogatásra vonatkozó eljárások nem tartalmaznak rendelkezést az érdekelteknek a kért bizalmas információkhoz való hozzáféréséről, illetve az adatszoba-eljárás alkalmazásáról.
- (17) A holland hatóságok 2007. március 16-án iktatott levelükben reagáltak a Bizottságnak a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatára (a továbbiakban: eljárást megindító határozat).
- (18) A Bizottság és a holland hatóságok közötti, bizalmas kezelést érintő kérdésekben folytatott levélváltást követően az eljárást megindító határozat nyilvános verzióját 2007. április 23-án megküldték a panaszos felek részére,
- és azt az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* is közzétették⁽¹²⁾. A Bizottság az érdekelteket felkérte arra, hogy tegyék meg észrevételeiket az intézkedéssel kapcsolatban.
- (19) Az eljárás megindítását követően a Bizottság öt érdeklőtől kapott megjegyzéseket, ezek a következők voltak: Liberty Global/UPC⁽¹³⁾, Com Hem⁽¹⁴⁾, Ono⁽¹⁵⁾, France Telecom⁽¹⁶⁾ és egy további, névtelenséget kérő fél⁽¹⁷⁾. 2007. július 30-án iktatott levelében a Bizottság megküldte a holland hatóságoknak a fenti érdekeltek észrevételeit. A hatóságok erre 2007. szeptember 17-i levelükben válaszoltak.
- (20) A Bizottság szolgálatai 2007. július 5-én találkoztak a Liberty Global/UPC képviselőivel, a holland hatóságokkal pedig 2007. november 5-én. A holland hatóságok további kiegészítő tájékoztatást nyújtottak be 2007. november 9-én és 12-én.

II. AZ INTÉZKEDÉS LEÍRÁSA

- (21) Amszterdam város 2004-ben határozott úgy, hogy megvizsgálja egy otthoni üvegszál hozzáférési hálózat beruházási lehetőségeit az elektronikus kommunikáció területén⁽¹⁸⁾ (Citynet Amsterdam). Vizsgálati jelentések, piaci vizsgálatok és a potenciális befektetőkkel történő első kapcsolatfelvételek alapján a város 2005 decemberében úgy döntött, hivatalosan is vállalja a beruházást, és meghatározta a befektetés kivitelezésének feltételeit.
- (22) A tervezett amszterdami üvegszál hozzáférési hálózat 37 000 háztartást fog ellátni Amszterdamban, illetve a hozzá tartozó Zeeburg, Osdorp és Oost-Watergraafsmeer városrészekben, mely városrészek együttesen Amszterdam város mintegy 10 %-át teszik ki. A város egyidejűleg bejelentette, hogy a projektet hosszú távon a város más részeire, összesen mintegy 400 000 csatlakoztatott háztartásra is ki kívánja terjeszteni. Ez a tervezett kiterjesztés a jelenleg megítélésre váró projektnek azonban még nem képezi részét.

⁽¹²⁾ Lásd az 1. lábjegyzetet.

⁽¹³⁾ 2007. július 17-i keltű, ugyanaznap iktatott levél.

⁽¹⁴⁾ 2007. július 16-i keltű, ugyanaznap iktatott levél.

⁽¹⁵⁾ 2007. július 17-i keltű, ugyanaznap iktatott levél.

⁽¹⁶⁾ 2007. július 17-i keltű, ugyanaznap iktatott levél.

⁽¹⁷⁾ 2007. július 17-i keltű, ugyanaznap iktatott levél, a bizalmas információkat nem tartalmazó változat 2007. július 27-én érkezett be.

⁽¹⁸⁾ Az üvegszál hozzáférési hálózatok kialakítását az elektronikai telekommunikációs ágazat következő nagy lépésének tekintik. A meglévő, rézhuzalos alapú hálózatokhoz (mint az ADSL vagy a kábelhálózat) képest az új üvegszál telekommunikációs hálózatok sokkal nagyobb sebességű és egyenletes szolgáltatást kínálnak; várható, hogy ezek számos új, innovatív szolgáltatáshoz és alkalmazáshoz vezetnek majd az IP-technológiák területén (IPTV, videó lekérdezésre, távorvoslás stb.).

⁽¹⁰⁾ A Regionális Bíróság január 18-i, az 1252/06 KG ügyben hozott ítélete.

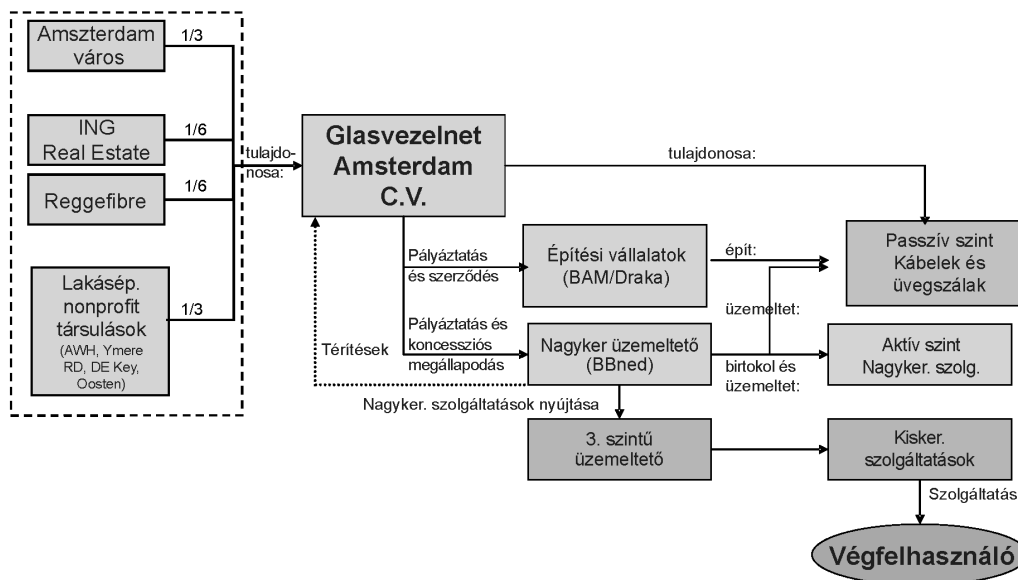
⁽¹¹⁾ Az adatszoba-eljárást alkalmazzák például fúziós vagy átvételi tranzakciók esetében a kellő körültekintés vizsgálatának szakaszában, és a potenciális jelölteknek hozzáférést biztosítanak a bizalmas vállalati információkhoz.

A háromszintes modell

- (23) Az amszterdami projekt egy háromszintes modellre épül, amelynek vázlatát az 1. ábra mutatja.

1. ábra

A Citynet Amsterdam projekt egyszerűsített áttekintése

- (24) Az első szint az úgynevezett passzív hálózati infrastruktúra, amely a kábelvezetéseket, az üvegszálak kábeleket és a berendezéshez szükséges utcai szekrényeket foglalja magában.
- (25) Ezt a passzív infrastruktúrát a telekommunikációs berendezéssel aktiválja a nagykereskedelmi üzemeltető (ez képezi a második, avagy „aktív” szintet), aki a hálózatot kezeli, fenntartja és nagykereskedelmi szolgáltatásokat kínál a kiskereskedelmi üzemeltetők részére. Az aktív szint azokat a kezelési, ellenőrzési és karbantartási rendszereket foglalja magában, amelyek a hálózat működtetéséhez szükségesek, például kapcsolókat, routereket és megosztókat.
- (26) A nagykereskedelmi üzemeltető a kiskereskedelmi üzemeltető számára nyílt és megkülönböztetéstől mentes hozzáférést kínál a televíziós, szélessávú, telefon- és egyéb internetes szolgáltatások végfelhasználók részére történő nyújtásához (ez a harmadik, avagy „szolgáltatási szint”). A fenti szolgáltatások nyújtásához a kiskereskedelmi szolgáltatóknak be kell ruházniuk többek között a berendezésbe, gondoskodniuk kell annak karbantartásáról, és működtetniük kell saját szolgáltatói platformjaikat (fenntartás, ügyfélkezelés és számlázás).

A projekt résztvevői

- (27) A passzív infrastruktúra tulajdonosa és kezelője a Glasvezelnet Amsterdam CV együttműködési szövetség (a továbbiakban: GNA) ⁽¹⁹⁾, amelynek részvényesi körét Amsterdam város, két magánbefektető, az ING Real Estate (a továbbiakban: ING RE) ⁽²⁰⁾ és a Reggefiber ⁽²¹⁾, valamint nonprofit lakásépítési társulások öt leányvállalata ⁽²²⁾ adja. 2006. április 11-én a felek együttműködési megállapodást, majd 2006. május 26-án beruházási megállapodást (ún. CV-megállapodás) írtak alá.

⁽¹⁹⁾ A létesítési szerződést a Van den Berg Infrastructuuren (BAM)/Draka Comteq Telecom kapta meg. A Van den Berg a BAM leányvállalata, nagy építőipari vállalat, a Draka Comteq pedig kábelgyártó cég. A hálózat üzemeltetésére a Bbned-et választották ki (2005/S 79-076325. számú közbeszerzési eljárás).

⁽²⁰⁾ Az ING RE az ING, egy, a pénzügyi szolgáltatások (bank és biztosítás) terén működő konglomerátum leányvállalata.

⁽²¹⁾ A Reggefiber különböző hollandiai üvegszálak hálózat-projektekben érintett, és a Volker Wessels építőipari konzern kapcsolt vállalata.

⁽²²⁾ A nonprofit lakásépítési társulások finanszírozása Hollandiában jelenleg a Bizottság egy folyamatban lévő támogatási eljárásának függvénye (E-2/2005. számú ügy: A hatályos lakhatási törvény és a lakásépítési társulások finanszírozási módszerei). A Bizottsághoz intézett 2005. december 20-i levelében a Vecai arra kérte a Bizottságot, hogy az állami támogatásra vonatkozó szabályozások alapján vizsgálja meg a lakásépítési társulások jogi helyzetét. A Bizottság ezt a levelet 2006. február 3-án válaszolta meg, melyben közölte, hogy ezt az ügyet a Versenypolitikai Főigazgatóság kezeli a fent említett, még folyamatban lévő eljárás keretében.

(28) Amszterdam város 6 millió EUR-t, az ING RE és a Reggefiber egyenként 3 millió EUR-t, három lakásépítési társulás egyenként 1,5 millió EUR-t, két lakásépítési társulás pedig egyenként 750 000 EUR-t fektet be⁽²³⁾. A teljes részvétel 18 millió EUR-t tesz ki. Emellett a GNA a [...] (*)-tól [...] EUR⁽²⁴⁾ összegű kölcsönt kapott. A projekt teljes költségvetése mintegy 30 millió EUR. Ahogy az 1. ábrán látható, Amszterdam város a GNA részvényeinek egyharmadával, a két magánbefektető együttesen szintén egyharmaddal, a lakásépítési társulások leányvállalatai pedig a fennmaradó harmadik résszel rendelkeznek.

(29) A GNA passzív hálózatát a BBned⁽²⁵⁾ fogja aktiválni és üzemeltetni azon szerződés alapján, amelyet a GNA és a BBned [...] dátummal köt egymással. A BBnednek olyan befektetéseket kell majd végrehajtania, amelyek a nagykereskedelmi szintű hozzáférés megteremtéséhez szükségesek. A BBned üvegszálás vezetékkeket lízingel a GNA-tól, a [...] ⁽²⁶⁾ pedig jogot szerez arra, hogy saját kockázatára nagykereskedelmi szintű átvitelt és ezzel összefüggő szolgáltatásokat kínáljon fel a kiskereskedelmi üzemeltetők számára. A BBned a passzív hálózat használatáért térítést fizet majd minden egyes, a GNA-ra felcsatolt háztartás után.

(30) A nagykereskedelmi üzemeltető korlátlan, megkülönböztetéstől mentes hozzáférést kínál majd a kiskereskedelmi üzemeltetők számára a televízió, telefon és szélessávú internet területén nyújtandó szolgáltatásokhoz. Az új hálózaton kínált szolgáltatások piaci versenyt folytatnak majd a kábel- és telekommunikációs vállalatok, például a KPN és a UPC már meglévő kínálatával. Nyilvános forrásokból tudni lehet, hogy a BBned már szerződéseket kötött különböző olyan kiskereskedelmi szolgáltatókkal, amelyek a GNA-hálózaton keresztül már meg is kezdték „triple play”-szolgáltatások⁽²⁷⁾ nyújtását a végfelhasználók részére. A Bizottság megállapítja, hogy a BBned kiskereskedelmi szinten is tevékenykedik Pilmo és Bbeyond nevű leányvállalatai révén.

III. A HIVATALOS VIZSGÁLATI ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁNAK INDOKAI

(31) 2006. december 20-án a Bizottság határozatot hozott a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról, mivel a holland

⁽²³⁾ Ezen a területen a lakások mintegy egyharmada (13 000) a lakásépítési társulások tulajdonában van.

(*) [...]: A zárójelben lévő információ a titoktartási kötelezettség hatálya alá esik.

⁽²⁴⁾ [...]

⁽²⁵⁾ A BBned szélessávú magánüzemeltető, a Telecom Italia egyik leányvállalata. A BBnedet abban a közbeszerzési eljárásban választották ki, amelyet az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* 2004/S 138 – 118456 hivatkozási számon, 2004. július 17-én tettek közzé.

⁽²⁶⁾ [...]

⁽²⁷⁾ A telekommunikációs ágazatban a „triple play” szakkifejezés azt jelöli, hogy a gyors internet-hozzáférést, televíziós és telefonszolgáltatásokat egyetlen szélessávú csatlakozással biztosítják.

hatóságoktól nem kapott kielégítő bizonyító dokumentációt annak megítéléséhez, hogy Amszterdam város GNA-ba történő beruházása összeegyeztethető volt-e a piacgazdasági magánbefektető elvével. A Bizottság mind tartalmi, mind pedig eljárási⁽²⁸⁾ okokból szükségesnek ítélte a hivatalos vizsgálati eljárás megindítását.

(32) A Bizottság különösen arról nem volt meggyőződve, hogy Amszterdam város GNA-ba történő beruházása egyidejűleg zajlott, tehát ugyanabban az időpontban történt meg, amikor az ING RE és Reggefiber magánbefektetési is. A Bizottság nem volt továbbá biztos abban sem, hogy Amszterdam város GNA-ba történő beruházása esetében a befektetés feltételei ugyanazok voltak, mint amelyek mellett a többi fél befektetése történt. Ezeket a kétségeket elsősorban az a tény indokolta, hogy Amszterdam város már azelőtt pénzt fektetett a Citynet-projektbe, mielőtt a GNA-t létrehozták (ezek az úgynevezett előzetes beruházások)⁽²⁹⁾. Az előzetes vizsgálat alapján a Bizottság kételkedett abban is, hogy a GNA üzleti terve megvalósítható. Ezért az adott pillanatban nem lehetett kizárni az állami támogatás jelenlétét.

(33) A fenti lehetőségektől és a magánfelek beruházásához nyújtott esetleges állami támogatás hatásaitól eltekintve, az eljárás megindítását még az is indokolta, hogy a holland hatóságok a Bizottságnak nem adtak meg minden, a projekt megítéléséhez szükséges tájékoztatást.

(34) Végezetül a Bizottság a hivatalos vizsgálati eljárást azért is indította meg, hogy a holland hatóságoknak és az érdekelteknek lehetőséget adjon észrevételeik megtételére a szóban forgó intézkedés Bizottság általi előzetes megítélésével kapcsolatosan, és tájékoztatást kapjon az intézkedésre vonatkozó, esetlegesen releváns információkról.

⁽²⁸⁾ Az Elsőfokú Bíróság T-73/98. számú, Société chimique Prayon-Rupel SA kontra Bizottság ügyben hozott ítéletének (EBHT 2001., II-867. o.) 93. preambulumbekzdése a következő bekezdést tartalmazza: „hogy a Szerződés 93. cikke (3) bekezdésének rendelkezései keretében végzett első vizsgálatnak az átlagosan szükségesnél lényegesen rövidebb időtartama, más tényezőkkel együtt, annak megállapításához vezethet, hogy a Bizottság súlyos nehézségekbe ütközött a megítélés során, melyek következtében szükségessé vált a Szerződés 93. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárás megindítása.”

⁽²⁹⁾ A város 2003-ban és 2004-ben megbízást adott különböző tanulmányok elvégzésére a projekt előkészítéséhez, valamint a hálózat lefektetésére és üzemeltetésére szolgáló közbeszerzési pályázatokat bonyolított le. Ezenkívül a város finanszírozott bizonyos ársási munkálatokat, és a hálózat létrehozása érdekében szoftvereket is beszerzett. A város ezen előzetes beruházásai [...] EUR-t tettek ki.

IV. AZ ÉRDEKELTEK ÉSZREVÉTELEI

- (35) A UPC észrevételeit 2007. július 17-én iktatott levelében küldte meg. Ebben a vállalat továbbra is ragaszkodik ahhoz az álláspontjához, amelyet már az eljárást megindító bizottsági határozat⁽³⁰⁾ előtt is képviselt, nevezetesen, hogy a Citynet-projekt üzleti terve irreális gazdasági feltevésekre épül, főként a penetrációs mérték és a nagykereskedelmi tarifák tekintetében, valamint hogy az üzleti terv ezek miatt nem tűnik életképesnek. A fenti álláspont alátámasztására a UPC benyújtotta az RBB Economics tanácsadó cég által összeállított új tanulmányt, amely a cég e tárgyban készített és a hivatalos vizsgálati eljárás megindítása előtt beterjesztett⁽³¹⁾ korábbi tanulmányait⁽³²⁾ módosítja.
- (36) Ami a projekt gazdasági megvalósíthatóságát illeti, a UPC azzal érvel, hogy az új üvegszálazás hozzáférési hálózat az üzemeltetők számára nem teszi lehetővé azt, hogy a jelenlegi üzemeltetők által biztosítottól lényegesen eltérő szolgáltatásokat nyújtsanak. Ezért, valamint figyelembe véve, hogy a szélessávú szolgáltatásokat a GNA által kiszolgálható városrészekben már jelenleg is a háztartások 65 %-a veszi igénybe, az új hálózat nem tud majd elegendő számú felhasználót vonzani ahhoz, hogy az üzleti tervet gazdaságilag megvalósíthatóvá tegye.
- (37) A fenti érv alátámasztására a UPC ismertette saját kábelhálózatának felmondási adatait⁽³³⁾ azokra a területekre vonatkozóan, ahol a GNA már jelenleg is kínálja „triple play”-szolgáltatásait⁽³⁴⁾. Ezek a felmondási adatok a 2006. január 1–2007. június 1. közötti időszakból származnak azokon a területen, ahol a GNA-hálózat fektetése történik. A maximális szám adatok azt igazolják, hogy a UPC penetrációja az analóg kábel-TV, internet-hozzáférés, telefon és digitális televíziózás terén az érintett területeken stabil volt, sőt az internet-hozzáférés terén inkább növekedett. A UPC ezért megjegyzi, semmilyen jel nem mutat arra, hogy a GNA megjelenése a penetráció mértékének lényeges csökkenését eredményezte volna.
- (38) A UPC azt állítja továbbá, hogy a Nuenen és Hillegom⁽³⁵⁾ nevű hollandiai helységekből az üvegszálazás kábelhálózat sikeres létrehozása, amelyre a holland hatóságok hivatkoznak, nem feltétlenül hasonlítható össze az amszterdami projekttel, mivel ezek a projektek vélhetően jelentős támogatást kaptak a Holland Gazdasági Minisztériumtól, a hálózatok a lakosok és az üzemeltetők közös tulajdonában vannak, a projektek viszonylag kis méretűek⁽³⁶⁾, valamint a meglévő, szélessávú szolgáltatást nyújtó üzemeltetők mindkét helységben csak általános szélessávú szolgáltatásokat kínáltak fel. Ezzel szemben az amszterdami helyzet az, hogy a meglévő kábel- és telekommunikációs hálózatokkal már jelenleg is gyors szolgáltatások vehetők igénybe.
- (39) A UPC szerint nem valószínű, hogy a GNA üzleti terve reális, valamint Amszterdam város GNA-ba történő befektetése nem egyeztethető össze a piacgazdasági magánbefektető elvével, és állami támogatást jelent. Az Appingedam-ügyben⁽³⁷⁾ hozott bizottsági határozatra utalva a UPC megismétli azon korábbi álláspontját, hogy a projektbe bevont bármely állami támogatás nem egyeztethető össze a Szerződéssel, mivel a támogatás szükségtelen és nem arányos.
- (40) A UPC kételkedik továbbá abban, hogy a GNA-ba való állami beruházás ugyanolyan feltételek mellett történt, mint a GNA egyéb részvényeseinek beruházásai. A UPC szerint az a tény, hogy Amszterdam város előzetes beruházásokat hajtott végre, és hogy más GNA-részvényesek csak azután döntöttek a projektben való részvétel mellett, hogy a város megvalósíthatósági tanulmányokat végzett, arra utal, hogy a beruházást nem azonos feltételek mellett eszközölte minden részvényes, ez pedig még inkább kétségessé teszi az intézkedés piaci megfelelőségét.

⁽³⁰⁾ Lásd az eljárást megindító határozat 30. és további preambulumbekendéseit.

⁽³¹⁾ Lásd az eljárást megindító határozat 30. és további preambulumbekendéseit.

⁽³²⁾ Mivel a GNA üzleti terve a holland hatóságok kérésére titoktartási kötelezettség hatálya alatt állt, az RBB Economics-nek nem volt hozzáférése a GNA tényleges üzleti tervéhez, ezért a cég tanulmányát csak a nyilvános információkra, valamint az eljárást megindító bizottsági határozat nyilvános változatára alapozta.

⁽³³⁾ A teljes százalékos felmondási adatok minden olyan ügyfelet magukban foglalnak, aki a UPC-től más üzemeltetőhöz ment át (például a KPN-hez, GNA-hoz, vagy más területre költözött stb.). Ezért a UPC ezt tekinti a GNA-féle új üvegszálazás hálózat által jelen pillanatban elérhető, maximális százalékos felmondási aránynak.

⁽³⁴⁾ A GNA 2006 októberében kezdte meg a hálózat fektetését, és azok a kiskereskedelmi üzemeltetők, akik a BBned révén már igénybe tudták venni a GNA-hálózatot, 2007 márciusában kezdték meg szolgáltatásaik nyújtását.

⁽³⁵⁾ Nuenen és Hillegom egyes részein az üvegszálazás hálózaton igénybe vehető szolgáltatások piaci penetrációja például egy év elteltével több mint 80 %. A nueneri és hillegomi projektek háttere eltér az amszterdami projektétől; Hillegomban állami beruházó nem vesz részt a projektben.

⁽³⁶⁾ A nueneri üvegszálazás hálózat 7 400 háztartást ér el, az amszterdami projekt jelenlegi méretének kevesebb mint 25 %-át.

⁽³⁷⁾ Lásd az Appingedam szélessávú infrastruktúráját érintő C 35/05 állami támogatásról szóló, 2006. július 19-i bizottsági határozatot (HL L 86., 2007.3.27., 1. o.), amelyben a Bizottság az üvegszálazás hozzáférési rendszer lefektetését összeegyeztethetetlennek ítélte a közös piaccal, mert Appingedam település a hálózatot állami támogatással hozta létre, miközben szélessávú hálózatok magánüzemeltetői az adott területen már kínáltak hasonló jellegű szolgáltatásokat. Az Appingedam-ügyben magánbefektetők nem vettek részt a projekt finanszírozásában, és a holland hatóságok nem hivatkoztak a piacgazdasági magánbefektető elvére.

- (41) Végezetül a UPC utal arra, hogy a projekt sikertelensége esetén a hálózatot esetleg olcsón adják el egy másik üzemeltetőnek, akinek ilyen módon nem kell a teljes beruházási költségeket viselnie. Ez az üzemeltető tehát erősíteni tudja majd saját piaci versenypozícióját azáltal, hogy a hatóság által finanszírozott projektből profitál. A UPC egyben hangsúlyozza az intézkedés vélt precedens értékét. Ha a Bizottság arra a következtetésre jutna, hogy az intézkedés nem minősül állami támogatásnak, akkor más települések is követhetnék Amszterdam példáját, és saját otthoni üvegszálás hozzáférési hálózatokat hozhatnának létre. A UPC hivatkozik arra, hogy a Holland Gazdasági Minisztérium és az Arcadis⁽³⁸⁾ műszaki vállalat már kidolgozott egy olyan, ingyenesen rendelkezésre álló online számítási modellt⁽³⁹⁾, amely a településeket a UPC véleménye szerint arra bátorítja, hogy saját otthoni üvegszálás hozzáférési hálózatot alakítsanak ki.
- (42) A spanyol kábelhálózat-üzemeltető ONO, amely televíziós, átviteli és telekommunikációs szolgáltatásokat kínál, azon a véleményen van, hogy a Bizottságnak szigorúan kell alkalmazni a piacgazdasági magánbefektető elvét, mivel Amszterdam példáját más települések is követhetik, és hasonló projektek esetében a piacgazdasági magánbefektető elvére hivatkozhatnak, ami az állami támogatások elszaporodásához vezethet. Az ONO véleménye szerint az állami támogatást csak nagyon gondosan meghatározott feltételek mellett szabad megengedni, mint például a piac elégtelen működése esetén, az intézkedés arányosságának biztosítása érdekében vagy a technikai semlegesség elvének érvényesítésére, amelyekről azonban az érintett intézkedés esetében nyilvánvalóan nincsen szó. Az ONO kijelenti, hogy amennyiben az amszterdami befektetés állami támogatásnak minősül, akkor ez a támogatás összeegyeztethetetlen a közösségi piaccal, mivel a körülmények azonosak az Appingedam-ügy⁽⁴⁰⁾ körülményeivel, és ebben az esetben az esetlegesen kifizetett támogatást vissza kell téríteni. Az ONO felhívja a figyelmet, hogy precedens értékű lehet a Bizottság határozata arra a kérdésre vonatkozóan, hogy szabad-e, és ha igen, milyen feltételek mellett, otthoni üvegszálás hálózatok kivitelezését állami forrásból támogatni.
- (43) A France Telecom (a továbbiakban: FT), a franciaországi vezeték nélküli hálózat fő telekommunikációs szolgáltatója ugyanazon az állásponton van, mint a UPC és az ONO. A vállalat kétkedik abban, hogy Amszterdam város Citynet-projektbe való beruházása összeegyeztethető a magánbefektetői elvvel. Az FT helyesli továbbá azt a bizottsági megközelítést, amely az állami támogatási intézkedések esetében „fehér”, „szürke” és „fekete” területeket különböztet meg, és amit a Bizottság olyankor alkalmaz, amikor a támogatás összeegyeztethetőségéről dönt⁽⁴¹⁾. Az FT hangsúlyozza, hogy az állami támogatás az – Amszterdamhoz hasonló – „fekete” területeken csak nehezen indokolható, mivel a piaci verseny súlyos torzulásaihoz vezet. Az FT szerint különösen érvényes ez a szóban forgó intézkedés esetében, mivel az üvegszálás hozzáférési hálózatok kialakítása a piaci szereplőktől nagy beruházásokat követel meg.
- (44) A COM HEM svéd kábelüzemeltetőtől érkezett megjegyzések a többi üzemeltető észrevételeihez hasonlóak. A COM HEM kétkedik Amszterdam város befektetésének általános értelemben vett piaci megfelelőségében. Észrevételeiben a COM HEM kifejti, hogy a szélessávú projektekhez nyújtott állami támogatás városi területen csak ritkán van összhangban a piacgazdasági magánbefektető elvével, és nagy mértékben torzítja a piaci versenyt. A COM HEM továbbá a fenti elv szigorú alkalmazására szólít fel, és hangsúlyozza a szóban forgó ügy precedens értékét a települések és egyéb köztisztviselők jövőbeni befektetéseire vonatkozóan.
- (45) Egy másik, névtelenséget kérő érintett fél, aki több európai államban nyújt telekommunikációs szolgáltatásokat, helyeselte a Bizottságnak a hivatalos vizsgálati eljárás megindítására vonatkozó határozatát. Ez a vállalat kifejti, hogy befektetéseit veszélybe sodorják azon települések kezdeményezései, amelyek állami forrásokat vesznek igénybe, és amelyek ezáltal torzító hatást gyakorolnak a piaci versenyre. Ez a vállalat azt várja, hogy a Bizottság a Citynet Amsterdam projekt esetében tiltsa meg az állami források felhasználását.

V. A HOLLAND HATÓSÁGOK ÉSZREVÉTELEI

- (46) A holland hatóságok 2007. március 16-án iktatott levelükben reagáltak a Bizottságnak a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatára. Ezenkívül megtették észrevételeiket az RBB által a UPC megbízásából készített tanulmányok bizalmas adatokat nem tartalmazó változataival kapcsolatosan.
- (47) A holland hatóságok valamennyi észrevételükben kitarítottak emellett, hogy Amszterdam város GNA-ba való beruházása összhangban van a piacgazdasági magánbefektető elvével, és ennek megfelelően nem minősül állami támogatásnak.

⁽³⁸⁾ Az Arcadis műszaki vállalat projektirányítási, tanácsadási és mérnöki szolgáltatásokat nyújt az üvegszálás hálózat fektetéséhez.

⁽³⁹⁾ A modellt a következő oldalon tekinthető meg:
<http://ngn.arcadis.nl/>

⁽⁴⁰⁾ Lásd a 37. lábjegyzetet.

⁽⁴¹⁾ A „fehér”, „szürke” és „fekete” területek megkülönböztetése a szélessávú szolgáltatások terén fennálló kínálattól függ. Általában „fehér területek” azok a gyéren lakott vidéki területek, amelyeken szélessávú szolgáltatások egyáltalán nem állnak rendelkezésre; „szürke területek” azok az övezetek, amelyekben az érintett terület bizonyos részein igénybe vehetők szélessávú szolgáltatások; végül „fekete területek” azok az övezetek, amelyekben legalább két, egymással versengő infrastrukturális hálózat nyújt különböző szélessávú szolgáltatásokat (például telefon- és kábeltévé-hálózatok).

V.1. Az eljárást megindító határozathoz kapcsolódó észrevételek

Általános észrevételek

- (48) A holland hatóságok kifejtették, hogy az Egyesült Államokban és Ázsiában nagy arányban fektetnek le üvegszál hálózatokat, és hogy Európa ezen a téren elmaradt mögöttük. Azt állítják, hogy a szóban forgó projekthez hasonló projektek különösen kedvező hatást gyakorolnak az európai gazdaságra, és teljes mértékben megfelelnek a lisszaboni menetrendnek ⁽⁴²⁾.
- (49) A hatóságok hangsúlyozzák továbbá a GNA üzleti modelljének a piaci versenyt ösztönző jellegét, amely – a kábelüzemeltetők zárt modelljétől eltérően – nyitott és megkülönböztetéstől mentes hozzáférést biztosít minden kiskereskedelmi üzemeltető számára. Kifejtik, hogy az új üzleti modell többek között elősegíti a szolgáltatások terén kialakuló piaci versenyt, ösztönzi az újításokat, és segít a szolgáltatók kockázatának csökkentésében, mivel lehetőséget biztosít számukra olyan források igénybevételéhez, amelyek minden egyes szint kockázati profiljához megfelelően illeszkednek.
- (50) A holland hatóságoknak az a véleményük, hogy a projekt részvényesi háttere is arra utal, hogy a GNA-projekt finanszírozása piackonform módon történik. Arra hivatkoznak, hogy két magánbefektető, valamint a lakásépítési társulások kereskedelmi leányvállalatai is készek arra, hogy a projektben ugyanolyan feltételek mellett részesedjenek, mint a város. Utalnak továbbá a hálózat lefektetésére kiírt nyílt pályázatra, valamint a nagykereskedelmi szolgáltatások nyújtására a hálózaton keresztül. Megjegyzik, hogy az a tény, hogy a GNA-nak a szokásos piaci feltételek mellett jelentős összegű bankkölcsönt kínáltak fel, egyértelműen azt jelzi, hogy a projekt és az annak alapjául szolgáló üzleti terv piackonform.
- (51) A holland hatóságok ugyanakkor azt állítják, hogy az egész Európában és főként Hollandiában ⁽⁴³⁾ a piaci szereplők által kivitelezett számos, hasonló jellegű, sikeres üvegszál projekt kellően bizonyítja, hogy az ilyen jellegű beruházások normál piaci feltételek mellett kivitelezhetők.

⁽⁴²⁾ A Bizottság közleménye a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek. Közös cselekvések a növekedésért és a foglalkoztatásért: a Közösség lisszaboni programja, COM(2005) 330 végleges, 2005. július 20.

⁽⁴³⁾ A Stratix Consulting/Delfti Műszaki Egyetem által a holland hatóságok számára készített, 2007. március 8-án megjelent és a Bizottsághoz 2007. március 16-án benyújtott jelentésben arról számolnak be, hogy 2006 decemberéig körülbelül 50, üvegszál vezetékek fektetésére irányuló projekt kivitelezése volt folyamatban Hollandiában, és 2007-re is nagyjából ugyanennyi projekt indítását jelentették be.

Előzetes beruházások

- (52) Amszterdam város előzetes beruházásaira vonatkozóan a Bizottság az eljárást megindító határozatában megjegyezte, hogy a város már a GNA létrehozása előtt olyan kezdeményezéseket tett, amelyek túlmutatnak azon, amit még egyszerűen „szokásos piaci gyakorlatnak” lehet nevezni. A Bizottság feltette magának a kérdést, hogy a GNA üzleti tervének alapjául szolgáló tevékenységekkel járó kezdeti kockázatok egy részét vajon Amszterdam város nem küszöbölte-e már azelőtt ki, mielőtt az ING és a Reggefiber beruházott a GNA-ba. A holland hatóságoktól a hivatalos vizsgálati eljárás megindítása előtt kapott tájékoztatásokból nem állapítható meg egyértelműen, hogy a GNA valamennyi részvényese ugyanolyan körülmények között hajtotta-e végre a beruházást.
- (53) Válaszukban a holland hatóságok hangsúlyozták, hogy 2006. május 24-én minden beruházó azonos feltételek mellett vállalt kötelezettséget a GNA-ba való befektetésre.
- (54) Ami az [...] EUR összegű előzetes beruházásokat illeti, a holland hatóságok kijelentik, hogy a GNA valamennyi részvényese kezdetől fogva azon az állásponton volt, hogy az Amszterdam város által végrehajtott előzetes beruházásokat a GNA-nak vissza kell fizetnie. A fenti állítás igazolásához a holland hatóságok a beruházásokat két részre osztották fel.
- (55) Az első részre vonatkozóan a holland hatóságok kijelentik, hogy bár a GNA létrehozására vonatkozó megállapodásokat, amelyekben valamennyi résztvevő fél kötelezte magát a [...] beruházásra, csak 2006. május 24-én írták alá, a GNA jövőbeli részvényesei azonban [...]i keltű szándéknyilatkozataik keretében együttesen arról döntöttek, hogy (a hozzáadottérték-adót figyelmen kívül hagyva) [...] EUR összeget megelőlegeznek a projekt előkészítési költségeire. Ez az összeg fedezte többek között a hálózat kiépítőjének (BAM/Draka) és üzemeltetőjének (BBNed) kiválasztását célzó pályázati eljárás költségeit, a bejelentési eljárással kapcsolatos költségek egy részét, valamint az ásási munkálatok meghatározott részét.
- (56) Az előzetes beruházások [...] EUR összegű második részére vonatkozóan a holland hatóságok kifejtették, hogy az ilyen jellegű előzetes beruházások teljesen megfelelnek a szokásos piaci gyakorlatnak: elővigyázatos magánbefektetők közös projektek esetében ugyanígy járnak el, mivel a felek egyikének általában magára kell vállalnia az irányítást. A hatóságok továbbá felhívják a figyelmet arra, hogy a város előzetes beruházásai által a többi GNA-részvényes számára nem csökkent a beruházás kezdeti kockázata.

- (57) A holland hatóságok kifejtették továbbá, hogy az előzetes beruházások a felek egyikének sem biztosítottak előnyt, ezért nem minősülnek állami támogatásnak az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében. Így például bizonyos ásási munkálatokat azért kezdtek meg, mert közüzemi földmunkákat végeztek azokon a területeken, amelyek a GNA hálózat jövőbeni fektetése szempontjából fontosak voltak. Mivel Amszterdamban valamennyi ásási tevékenységet összehangolnak, ezek néhány hónappal később már nem lettek volna kivitelezhetők, ami a GNA számára késedelmet és többletköltségeket eredményezett volna.
- (58) A holland hatóságok azt állítják továbbá, hogy mindezek a költségek szerepeltek az üzleti tervben, és hogy nem volt olyan új költségelem, amelyről a GNA többi részvényese ne kapott volna tájékoztatást.
- (59) A fenti állítások bizonyítására Amszterdam város beterveztette a Deloitte könyvvizsgáló cég 2007. január 18-i jelentését, amely az előzetes beruházások visszafizetését vizsgálja. A jelentés megállapítja, hogy a fent említett, összesen [...] EUR összegű előzetes beruházást a GNA 2006 végén teljes mértékben, kamatokkal együtt visszafizette. A holland hatóságok közölték a Bizottsággal, hogy – a holland jogszabályokkal⁽⁴⁴⁾ összhangban – [...] %-os kamatlábat⁽⁴⁵⁾ alkalmaztak. A fizetendő kamat összege [...] EUR volt, és azt a GNA [...] dátummal fizette meg.
- (60) Továbbá, a holland hatóságok az általuk készítettet megvalósíthatósági tanulmányokat nem tekintik az előzetes beruházások részének. A holland hatóságok véleménye szerint minden elővigyázatos piaci befektetőnek végeznie kellene ilyen tanulmányokat. A holland hatóságok tagadják, hogy ezek a tanulmányok a többi GNA-részvényes kezdeti kockázatának egy részét csökkentették vagy megszüntették volna, mivel a többi potenciális részvényesnek is saját megítélése alapján kell döntenie és magának kell felbecsülnie a projekttel kapcsolatos saját kockázatait és előnyeit.
- (61) A többi GNA-részvényes, mint az ING RE vagy a Reggiber, által a GNA-ba történő beruházás előtt készített saját megvalósíthatósági tanulmányait szintén a különböző felek finanszírozták anélkül, hogy annak költségeit továbbhárították volna a GNA-ra.
- (62) A holland hatóságoknak az a véleménye, hogy a Bizottságnak az Amszterdam város előzetes beruházásaival kapcsolatos, az „egyidejűségre” és az „azonos feltételekre” vonatkozó kezdeti kételyei a fenti tájékoztatás, valamint az előzetes beruházások említett költségeinek a GNA általi visszafizetése alapján megnyugtatóan tisztázottnak tekinthetők.
- A GNA üzleti tervével kapcsolatos kétségekre vonatkozó észrevételek
- (63) Ami a GNA üzleti tervét illeti, a holland hatóságok hangsúlyozzák, hogy az állami szervek által eszközölt beruházások elegendő tesznek a piacgazdasági magánbefektető elvének, ha ugyanolyan feltételek mellett történnek, mint amelyek a magánbefektetőkre is érvényesek. A magánbefektetők jelenléte biztosítja, hogy a projekt piaci feltételek mellett kerül végrehajtásra. Ezért a hatóságok úgy vélik, hogy a GNA üzleti tervének Bizottság általi elemzésére nem volt feltétlenül szükség.
- (64) Másodsorban, a holland hatóságok úgy ítélik meg, hogy a GNA üzleti tervében szereplő feltételezések nem optimisták, hanem inkább visszafogottak voltak.
- (65) Elsősorban az üzleti terv gazdasági mutatóira vonatkozóan a Bizottság az eljárást megindító határozatában a célként kitűzött gazdasági mutatókat a nyilvánosan elérhető, hasonló adatokkal vetette össze, azaz a hasonló jellegű vállalkozások⁽⁴⁶⁾ súlyozott átlagos tőkekölségeivel („weighted average cost of capital” – (a továbbiakban: WACC))⁽⁴⁷⁾. A Bizottság arra az előzetes következtetésre jutott, hogy a GNA gazdasági célkitűzései egészében véve nem tűnnek irreálisnak, de nagymértékben függnek a kulcsszerepet játszó sikertényezők teljesülésétől. A Bizottság kifejtette továbbá, hogy az üzleti terv kulcsszerepet játszó sikertényezőire vonatkozó becslések valószínűleg igen bizonytalanok, figyelembe véve az amszterdami projekt újszerű jellegét a felhasznált technológia területén (üvegszálás technológia), a vállalati modellt (háromszintes modell), a projekt korlátozott terjedelmét (ami csupán korlátozott mértékű előnyöket tesz lehetővé), valamint a fogyasztók részéről várható keresletet a gyors szélessávú szolgáltatások iránt.

⁽⁴⁶⁾ A Bizottság összehasonlító elemzésében a GNA üzleti tervében szereplő hipotéziseket veti össze a hasonló jellegű vállalatok, elsősorban európai telekom-vállalatok rendelkezésre álló információival.

⁽⁴⁷⁾ A súlyozott átlagos tőkekölség (WACC) egy adott vállalkozás saját és idegen tőkéjének relatív költségeit mutatja. A WACC általánosan elfogadott gazdasági mutató egy adott vállalkozás vagy projekt azon jövedelmezőségének meghatározására, amelyet az (akár saját, akár idegen) tőkét rendelkezésre bocsátó személy elvár, figyelembe véve a projekt kockázati jellemzőit. Azok a vállalkozások vagy projektek, amelyeknél olyan a tőkekölséget meghaladó hozam mutatható ki (például a belső megtérülési ráta (internal rate of return – IRR) alapján számítva), többletértéket produkálnak a befektetők számára. Ezzel szemben azok a vállalkozások vagy projektek, amelyek jövedelmezőek lehetnek ugyan, mégis a tőkekölségnél kevesebb hozamot realizálnak, „megsemmisítik” a beruházási értéket.

⁽⁴⁴⁾ [...]

⁽⁴⁵⁾ A tájékoztatást 2007. november 9-én és 12-én nyújtották.

- (66) A holland hatóságok úgy vélik, a projekt belső belső megtérülési rátáját⁽⁴⁸⁾ nem a vertikálisan integrált vállalkozások WACC-mutatóival kell összevetni, ahogyan azt a Bizottság az eljárást megindító határozatában teszi, mivel ezek a mutatók a hálózati üzemeltetők tevékenysége mindhárom szintjének kockázatát tükrözik. A GNA ezzel szemben csupán a passzív hálózatba fektet be, amelynek várható gazdasági élettartama 30 év (vagy több), és amely sokkal inkább hasonlít az olyan infrastrukturális beruházásokhoz, amelyekben a befektetők általánosságban alacsonyabb hozammal is megelégszenek.
- (67) A tervezett penetrációs mértéket illetően a Bizottság az eljárást megindító határozatban arra az előzetes következtetésre jutott, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján a legalább [...] %-os penetráció elérése, amelyet a GNA „minimális forgatókönyvként” határoz meg, optimistának tűnik. Szintén nagyon ambiciózusnak tűnik az a penetrációs célkitűzés, hogy [...] hónap elteltével az összes háztartás [...] %-a vegye igénybe a szolgáltatást; ezt a számot csak igen nagyvonalú „penetrációs díjszabási stratégiával” lehetne elérni, amely más szolgáltatók már meglévő ügyfeleit átcsábítaná a GNA-hálózathoz.
- (68) A holland hatóságok kifejtik, hogy Hollandiában már sikerült néhány üvegszálás projektet igen sikeresen kivitelezni, melyek esetében az üvegszálás hálózatok penetrációja magas. Állításuk szerint Nueneen vagy Hillegom esetében az üvegszálás hálózat penetrációja egy év elteltével több mint 80 % volt. Úgy vélik továbbá, hogy a meglévő szélessáv-penetráció százalékos mértékei ebben az esetben nem tekinthetők relevánsnak: az üvegszálás hálózatokon nyújtott szolgáltatásokat új piacnak kell tekinteni a jelenlegi üzemeltetők által kínált szélessávú szolgáltatásokhoz képest. A meglévő szélessávú szolgáltatások százalékos penetrációja tehát nem szolgálhat referenciaértékként. Ezenkívül a hatóságok véleménye szerint számos olyan új szolgáltatás és alkalmazás⁽⁴⁹⁾ megjelenése várható, amelyekhez gyors szimmetrikus kapcsolatra lesz szükség, amely pedig kizárólag otthoni üvegszálás hálózattal hozható létre. A holland hatóságok ezen érvekre alapozva hangsúlyozták, hogy a körülbelül [...] %-os penetráció [...] -ben Amszterdam azon részeiben, amelyekben a hálózatot létrehozzák, nem csupán reális, hanem kifejezetten visszafogott célkitűzésként értékelhető.
- (69) Azokra a nagykereskedelmi díjakra vonatkozóan, amelyeket a GNA a nagykereskedelmi üzemeltetőknek számít fel, a Bizottság az eljárást megindító határozatában megjegyzi, hogy szakértők szerint az üvegszálás hálózatok esetében a működési költségek ugyan alacsonyabbak, mint a már meglévő réz- és kábelhálózatoknál, a GNA nagykereskedelmi díjai azonban jelentősen alatta maradnak a piaci feltételek alapján indokolható díjaknak.
- (70) A holland hatóságok megjegyzik, hogy az üvegszálás hálózatok alacsonyabb működési költségekkel járnak, gazdasági élettartamuk pedig hosszabb, mint a már meglévő hálózatoké. Így alacsonyabb nagykereskedelmi díjak kiszabására van lehetőség, mint amit a meglévő hálózatok adatai indokolnának. Ez a költségelőny elegendő teret enged a már meglévő rézhuzalos hálózatok díjaihoz képest viszonylag alacsony nagykereskedelmi díjak kialakításához.
- (71) A becsült beruházási költségek helytállóságára vonatkozóan a Bizottság az eljárást megindító határozatában arra a következtetésre jutott, hogy a referenciaszámok alapján a GNA által becsült, egy csatlakozásra számított tőkeáfordítás, a más forrásokból származó piaci adatokra vonatkozó információk alapján, alacsonynak tekinthető.
- (72) A holland hatóságok szerint a becsült beruházási költségek tarthatóságát alátámasztja annak a földrajzi területnek a topológiája és jellemzői, amelyen a hálózat fektetésre kerül: Amszterdam érintett városrészei igen sűrűn lakottak, ahol sok új vagy felújított többlakásos társasház áll, ami a hálózat egy háztartásra jutó létesítési költségeit csökkenti.
- (73) A hálózat maradványértékének kiszámítására vonatkozóan a holland hatóságok kifejtik, hogy a GNA üzleti tervében szereplő becslés reális, mivel az üvegszálás hálózatok gazdasági élettartama 30 év vagy akár még annál több is lehet. Ezen az időtartamon belül – a meglévő réz- és kábelhálózatokkal ellentétben – nem lesz szükség nagy többlet-beruházási vagy karbantartási költségekre. A hatóságok kifejtik továbbá, hogy az egyszer már lefektetett hálózat fontos „stratégiai érték” képvisel „az üvegszálás hozzáférési hálózatok természetes monopóliumának jellemzői miatt”, amelyből a GNA lépéselőny révén profitálhat majd.

⁽⁴⁸⁾ A belső megtérülési rátát (internal rate of return – IRR) hosszú távú beruházásokra vonatkozó döntéseknél és különböző beruházási projektek összevetésénél alkalmazzák.

⁽⁴⁹⁾ Például egyenrangú (peer-to-peer) alkalmazások, adatállományok letöltése, HDTV-szolgáltatás stb.

- (74) A holland hatóságok ezenkívül észrevételeket tettek a Bizottság azon előzetes következtetésével kapcsolatban, hogy az üzleti terv alapját képező feltételezések túlzottan optimistának tűnnek, és hogy a projekt sikerét már az is veszélybe sodorhatja, ha a kitűzött célok közül akár csak egyet is (például a penetráció mértékét) nem sikerül megvalósítani.
- (75) A feltételezések tarthatóságát a holland hatóságok megbízásából vizsgálták, és meg is erősítették a Stratix Consulting/Delfti Műszaki Egyetem⁽⁵⁰⁾ jelentésében. Ugyanez a jelentés a tervezett penetráció megvalósíthatóságát is értékelte. Az Európában és Európán kívül, de főként a Hollandiában végrehajtott hasonló projektek vizsgálata alapján, melynek során egyben a nagy sáv szélességű szimmetrikus hálózatok (például üvegszál hálózatok) iránti jövőbeni piaci keresletet is vizsgálták, a benyújtott jelentésben megállapították, hogy a GNA tervezett penetrációs számadatai visszafogott becslésnek tekinthetők. A jelentés azt állítja továbbá, hogy az üvegszál hálózatok iránti kereslet a csupán üvegszál hálózatokon keresztül elérhető szolgáltatások iránti megnövekedett piaci kereslet következtében, valamint a nyílt infrastruktúra piaci versenyt erősítő jellege miatt valószínűleg jóval gyorsabban fog növekedni és magasabb szintet fog elérni, mint ahogyan azt évekkal ezelőtt előre jelezték.
- (76) A tanulmány legfontosabb következtetése, mellyel a holland hatóságok is egyetértenek, hogy Amszterdam város beruházása üzleti szempontból életképes, és ennek megfelelően összeegyeztethető a piacgazdasági magánbefektető elvével.

V.2. Az érdekeltek észrevételeivel kapcsolatos észrevételek

Általános észrevételek

- (77) A holland hatóságok először megismélik azon álláspontjukat, mely szerint a Bizottságnak az Amszterdam város előzetes beruházásai esetében a beruházás „egyidejűségére” és „azonos feltételeire” vonatkozó kétségeit megnyugtatóan sikerült eloszlatni, mivel a „megelőlegezett” összegeket a GNA visszafizette. Úgy vélik továbbá, hogy a GNA üzleti terve végrehajtható és reális, és hogy Amszterdam város GNA-projektbe való befektetése ennek megfelelően teljes mértékben megfelel a piacgazdasági magánbefektető elvének.
- (78) Másodsorban a holland hatóságok ismételten hangsúlyozzák, hogy álláspontjuk szerint, a jelenlegi joggyakorlatnak⁽⁵¹⁾ és a Bizottság határozatainak⁽⁵²⁾ megfelelően,

magánbefektetők meghatározó mértékű részvétele egy projektben az állami befektetővel azonos feltételek mellett, „meggyőző bizonyítéknak” tekinthető arra nézve, hogy teljesül a piacgazdasági magánbefektető elve, és ennek megfelelően állami támogatásról nincs szó.

Az érdekeltek észrevételeihez fűzött magyarázat

- (79) A holland hatóságok a 659/1999/EK tanácsi rendeletre⁽⁵³⁾ hivatkozva úgy érvelnek, hogy ha egy vállalat piaci versenypozícióját a szóban forgó intézkedés nem érinti közvetlenül, akkor az adott vállalatot nem lehet érdekelt félnek tekinteni. Ezért a holland hatóságok a Bizottságot felkérlik arra, hogy az ONO, a France Telecom⁽⁵⁴⁾ és a Com Hem részéről érkező észrevételeket hagyja figyelmen kívül, mivel a fenti vállalatok a holland, főként pedig az amszterdami piacon szélessávú szolgáltatóként nincsenek aktívan jelenek.
- (80) A holland hatóságok álláspontja szerint az érintett ügyben észrevételeket tevő egyetlen fél sem vette figyelembe, hogy már önmagában az a tény, hogy a beruházásban magánbefektetők is érintettek, elegendő azon következtetés levonásához, hogy a beruházás megfelel a piacgazdasági magánbefektető elvének. A Bíróság vonatkozó joggyakorlatára hivatkozva továbbá úgy vélik, hogy a magánbefektetők részvételére való tekintettel szükségtelen volt az üzleti terv elemzése.
- (81) A UPC azon állítására vonatkozóan, hogy a GNA által kiszolgálható területen a szélessávú penetráció már jelenleg is 65 %-ot tesz ki, és emiatt a GNA nem éri majd el a célként kitűzött penetrációt, a holland hatóságok megjegyzik, hogy az elérhető piac ennél sokkal nagyobb, mivel a GNA-hálózaton nem csupán szélessávú szolgáltatásokat, de televíziós, telefonos és egyéb újfajta szolgáltatásokat is biztosítani lehet. A UPC által a GNA hálózatán igénybe vehető szolgáltatások iránti érdeklődés hiányának bizonyítására bemutatott százalékos felmondási adatokkal kapcsolatban a holland hatóságok megjegyzik, hogy ezek az adatok nem mérvadóak, mivel a hálózaton keresztül a szolgáltatás nyújtása csak 2007 márciusában kezdődött meg, tehát ennek alapján még nem lehet következtetéseket levonni⁽⁵⁵⁾.

⁽⁵⁰⁾ Lásd a 43. lábjegyzetet.

⁽⁵¹⁾ A holland hatóságok itt főként a Bíróságnak az Alitalia kontra Bizottság ügyben első fokon hozott ítéletére utalnak, T-296/97. sz. ügy, EBHT 2000, II-3871. o., 80. és 81. preambulumbekendés; a Bíróság ítéletére az Olaszország kontra Bizottság ügyben, C-303/88. sz. ügy, EBHT I-1433. o., 20. preambulumbekendés; valamint a Bíróság első fokon hozott ítéletére az Air France kontra Bizottság ügyben, T-358/94. sz. ügy, EBHT II-2109. o., 70. preambulumbekendés.

⁽⁵²⁾ A holland hatóságok a Bizottság 95/404/EK határozatára hivatkoznak egy, a Tanács 2407/92/EGK rendelete alapján megindított eljárásról („Swissair/Sabena”) (HL L 239., 1995.10.7., 28. o.), valamint az N 172/00 számú ügyben hozott határozatra (Írország), Seed and Venture Capital Scheme, (HL C 37., 2001.2.3., 48. o.).

⁽⁵³⁾ A Tanács 659/1999/EK rendelete (1999. március 22.) az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 83., 1999.3.27., 1. o.). A legutóbb az 1791/2006/EK rendelettel (HL L 363., 2006.12.20., 1. o.) módosított rendelet.

⁽⁵⁴⁾ A France Telecom leányvállalatait, az Orange Netherlands és Nederland Breedband társaságokat nemrég eladta a Deutsche Telekomnak. A tranzakciót a Bizottság 2007. augusztus 20-án hagyta jóvá.

⁽⁵⁵⁾ A UPC által a felmondási számadatokra vonatkozóan benyújtott utolsó adatok a 2007. június 1-jei helyzetre vonatkoznak.

- (82) A (79) preambulumbekzdésben már kifejtett okokból a holland hatóságok kételkednek abban, hogy a másik négy vállalatot érdekeltnék lehet tekinteni. Kifejtik, hogy ezek a felek csupán általános észrevételeket tettek, melyek az érintett intézkedés megítélés szempontjából nem relevánsak. A holland hatóságok ezért nem tartják szükségesnek, hogy ezekre az észrevételekre reagáljanak. Szintén nem reagálnak azon észrevételekre, amelyeket az érdekeltek az intézkedéssel összefüggő esetleges állami támogatás összeegyztethetőségével kapcsolatban tettek. A hatóságok szerint az adott esetben az összeegyztethetőséget nem kell vizsgálni, mivel az intézkedés nem jelent állami támogatást.

VI. MEGÍTÉLÉS AZ ÁLLAMI TÁMOGATÁSOKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK FIGYELEMBEVÉTELÉVEL

- (83) A Bizottság megvizsgálta, hogy az intézkedés állami támogatásnak minősül-e az EK-Szerződés 87. cikk (1) bekezdése értelmében, amely kimondja, hogy „a közös piaccal összeegyztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet”. Ebből következik, hogy egy adott intézkedés csak akkor tekinthető állami támogatásnak, ha a következő feltételek teljesülnek: 1) az adott intézkedés az államnak tulajdonítható, és állami forrásból finanszírozzák; 2) a vállalatok számára gazdasági előnyt eredményez; 3) ez az előny szelektív jellegű és a piaci versenyt torzítja, vagy torzításával fenyeget; és 4) az intézkedés a tagállamok közti kereskedelmet kedvezőtlenül befolyásolja.
- (84) Az intézkedés megítélésénél számításba kell venni a piaci feltételeket: az elektronikus kommunikációs ágazatot Európában már évekkel ezelőtt teljes mértékben liberalizálták. Különösen az úgynevezett „fekete területeken”⁽⁵⁶⁾ folyó szélessávú hálózati beruházások esetében, amelyekkel legalább két, egymással versengő infrastrukturális hálózat kínál különböző szélessávú szolgáltatásokat (például telefon- és kábeltelevízió-hálózatok), többnyire magánvállalatok ragadják magukhoz a kezdeményezést. A Bizottság erre vonatkozó politikája szigorúbban ítéli meg az ilyen területeken állami források bevonásával végrehajtott projekteket, mivel azok a magánbefektetők tevékenységére a piaci versenyt torzító hatást gyakorolnak⁽⁵⁷⁾.

⁽⁵⁶⁾ Lásd még a 41. lábjegyzetet.

⁽⁵⁷⁾ Lásd például a Hollandia által végrehajtani tervezett, Appingedam szélessávú infrastruktúráját érintő C 35/05 állami támogatásról szóló, 2006. július 19-i 2007/175/EK bizottsági határozatot (HL L 86., 2007.3.27., 1. o.); lásd még a 37. lábjegyzetet.

VI.1. Állami források

- (85) Először azt kell megállapítani, hogy az intézkedést közvetlenül vagy közvetve állami forrásból finanszírozták-e, és az az államnak tulajdonítható-e⁽⁵⁸⁾.
- (86) A szóban forgó ügyben Amszterdam város 6 millió EUR-t investál a GNA együttműködési szövetségbe. Tekintve, hogy egy város az állam megjelenési formájának tekintendő, ezt a beruházást az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében állami forrásból finanszírozott beruházásnak kell tekinteni⁽⁵⁹⁾. A holland hatóságok az állami források jelenlétét nem vonták kétségbe.

VI.2. Gazdasági előny

VI.2.1. A piaczgazdasági magánbefektető elve

- (87) Annak megállapítása során, hogy az állam részéről egy vállalatba történő pénzügyi beruházás esetében az EK-Szerződés 87. cikke (1) bekezdésének értelmében vett gazdasági előny fennáll-e, a Bizottság a piaczgazdasági magánbefektető elvét alkalmazza, a Bíróság vonatkozó joggyakorlatának megfelelően. Ennek értelmében egy tranzakció nem minősül állami támogatásnak, amennyiben az adott támogatási intézkedés magánbefektetésekkel egyidejűleg és olyan feltételek mellett történik, amelyek a szokásos piaczgazdasági feltételek szerint működő magánbefektető számára is elfogadhatóak⁽⁶⁰⁾.

⁽⁵⁸⁾ C-345/02. számú, Pearle BV e.a. ügy, EBHT 2004., I-7139. o., 35. preambulumbekzdése, hivatkozással a C-303/88. számú, Olaszország kontra Bizottság ügy, EBHT 1991., I-1433. o., 11. preambulumbekzdésére, valamint a C-482/99. számú, Franciaország kontra Bizottság, Stardust Marine ügy, EBHT 2002., I-4379. o., 24. preambulumbekzdése.

⁽⁵⁹⁾ Jogi szempontból nézve a város nem saját maga investál a GNA-ba, hanem egy különleges célú gazdasági egységen keresztül, amelyet e projekt céljára hozott létre [...], és amely az Amszterdam város tulajdonában lévő Ontwikkelingsbedrijf Amsterdam (OGA) révén Amszterdam város tulajdona. A beruházást ezért állami forrásból finanszírozzák, és az az államnak tulajdonítható (a leányvállalat a város tulajdona, és a beruházásra vonatkozó határozatot a város hozta meg, valamint a város kezdeményezésére a leányvállalaton keresztül került átadásra). A fentiek miatt teljesülnek a C-482/99. sz. Stardust Marine ügy, 37. preambulumbekzdésében vázolt feltételek (lásd az 58. lábjegyzetet).

⁽⁶⁰⁾ Lásd a C-328/99. és C-399/00. számú, Olasz Köztársaság és SIM 2 Multimedia SpA kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet (EBHT 2003., I-4035. o.) 37. és 38. preambulumbekzdését, a „Seleco-határozatot”; a C-296. és 318/82. számú, Hollandia és Leeward Paperwarenfabrik BV kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet (EBHT 1985., 809. o.) 17. preambulumbekzdését; az EK-Szerződés 92. és 93. cikkének, valamint az EGT-megállapodás 61. cikkének alkalmazása az államok támogatási intézkedéseire a légiközlekedési ágazatban, amelyre már hivatkozás történt, 25. és 26. preambulumbekzdés; a Franciaország részéről a France Télécom részére biztosított állami támogatásról szóló, 2004. augusztus 2-i 2006/621/EK bizottsági határozatot, HL L 257., 2006.9.20., 11. o.; a tagállamokhoz intézett, az EGK-Szerződés 92. és 93. cikkének, valamint a 80/723/EGK bizottsági irányelv 5. cikkének a feldolgozóipar közzvállalkozásaira történő alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény (HL C 307., 1993.11.13., 3. o.) 2. pontját.

- (88) A bevett ítélkezési gyakorlat értelmében, ha az állam a szokásos piacgazdasági feltételekhez hasonló körülmények között, akár közvetlenül, akár közvetetten, tőkét bocsát egy vállalat rendelkezésére, az nem tekinthető állami támogatásnak. Ha azonban egy állami befektető tőkebevitelére hosszú távon a nyereségesség mindenfajta kilátását nélkülözi, azt az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében már állami támogatásnak kell tekinteni ⁽⁶¹⁾.
- (89) Ebből következik, hogy az állami forrásból származó tőkebevétel teljesíti a piacgazdasági magánbefektető elvét, és nem minősül állami támogatásnak – többek között – abban az esetben, ha egyidejűleg hajtják végre egy magánbefektető meghatározó mértékű, azonos feltételek mellett történő tőkebefektetésével (ez az ún. egyidejűség-próba) ⁽⁶²⁾.
- (90) Az érintett esetben Amszterdam város a beruházást két magánbefektető, az ING RE és a Reggefiber tőkebefektetésével egyidejűleg hajtotta végre. A Bizottság tehát először azt vizsgálja, hogy a város beruházása kiállja-e a piacgazdasági magánbefektető elve szerinti próbát, azaz meghatározó mértékű magánberuházással egyidejűleg hajtották-e végre. Ennek megítélésére a Bizottság a következő kritériumokat alkalmazza:
- (91) *Először*, meg kell állapítani, hogy ezek a befektetők piaci befektetők-e, és hogy a magánbefektetők befektetései tényleges gazdasági hatással bírnak-e. E hatásokat egyrészt abszolút értékek (a teljes befektetés jelentős része) alapján, másrészt az érintett magánbefektetők saját gazdasági erejéhez viszonyítva kell értékelni.
- (92) *Másodszor*, meg kell vizsgálni, hogy a beruházást valamennyi érintett fél egyidejűleg hajtotta-e végre („egyidejűség”).
- (93) *Harmadszor*, meg kell vizsgálni, hogy a befektetési feltételek valamennyi részvénytulajdonos esetében azonosak voltak-e.
- (94) *Negyedszer*, ha az állam, a többi befektető vagy a kedvezményezettek a beruházáson kívül egyéb jogviszonyokat is fenntartanak egymással (például állami garanciát tartalmazó hozzájárulás formájában), kétely merülhet fel arra vonatkozólag, hogy a beruházási feltételek azonosságát valóban fennáll ⁽⁶³⁾.
- (95) Ezért a Bizottság alátámasztásként megvizsgálja a GNA üzleti tervét is, elsősorban a Liberty Global/UPC és más érdekeltek azon kifogására vonatkozóan, hogy a GNA által tervezett hálózat nem életképes üzleti terv.
- VI.2.2. Az intézkedés értékelése a piacgazdasági magánbefektető elvére való tekintettel
- VI.2.2.1. Magánbefektetők meghatározó mértékű részese
- (96) Amint azt a Bizottság az eljárás megindításáról szóló határozatában megállapította ⁽⁶⁴⁾, mind az ING RE, mind a Reggefiber kétségtelenül „magánbefektetőnek” tekinthető ⁽⁶⁵⁾. Ezenkívül mindkét vállalat üzleti érdekei összeegyeztethetők a GNA által kivitelezett projekttel: az ING RE ingatlanokba és infrastruktúrába ruház be, a Reggefiber pedig több hollandiai üvegszál hálózatprojektben érintett. A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy a két magánbefektető eltérő szakudást vihet a projektbe, ami hozzájárulhat annak sikeréhez.
- (97) Abszolút értékben mindkét vállalat jelentős összeget (egyenként 3 millió EUR-t) ruház be a GNA együttműködési szövetségbe. Bár a 3 millió EUR-s beruházás mind az ING RE, mint a Reggefiber gazdasági erejét tekintve viszonylag csekély beruházásnak számít, az összeg a GNA teljes tőkéjéhez és Amszterdam város tőkeráfordításához képest mindenképpen jelentős.

⁽⁶¹⁾ Lásd például a C-303/88. számú, *Olaszország kontra Bizottság* ügyben hozott ítélet, EBHT 1991., I-1433. o., 20. preambulumbekendését, „az ENI-Lanerossi ítéletet”, valamint a T-358/94. számú, *Air France kontra Bizottság* ügyben hozott ítélet, EBHT 1996., II-2109. o., 70. preambulumbekendését.

⁽⁶²⁾ A T-296/97. számú, *Alitalia* ügy, EBHT 2000., II-3871. o., 81. pontja; a T-385/94. számú, *Air France* ügy, EBHT 1996., II-2109. o., 148. és 149. preambulumbekendése. Lásd még az EGK-Szerződés 92. és 93. cikkének közüzemekre történő alkalmazásáról szóló bizottsági állásfoglalást, EK-értesítő 9-1984. sz., 3.2. pont i. és ii. alpontja.

⁽⁶³⁾ Más szóval, egy meghatározott megállapodás feltételei hasonlóak lehetnek ugyan, de más megállapodások keretében kiegészítő jellegű, más jogokat és kötelezettségeket megállapító feltételeket határozhatnak meg.

⁽⁶⁴⁾ Az eljárást megindító határozat 48. lábjegyzete.

⁽⁶⁵⁾ Az ING részvényeinek 100 %-át tőzsdére vitte, de részvényeseinek egyike sem rendelkezik a vállalat részvényeinek több mint 5 %-ával. A Reggefiber a Reggeborgh leányvállalata, a Wessels család egyik befektetési eszköze. Lásd még a 20. és 21. lábjegyzetet.

(98) A két magánbefektető együttesen a teljes részvénytőke egyharmadát birtokolja. A szóban forgó projekt keretében ez a részesedés, bár a két vállalatnak a GNA-val kapcsolatban nem biztosít teljes rendelkezési jogot, a teljes beruházásnak tekintélyes részét teszi ki. Ezért a Bizottság az ING RE-t és a Reggefibert is a GNA fő részvényeseinek tekinti. A legnagyobb kisebbségi részvényes (Amszterdam város) a GNA vagyonának 33 %-ával rendelkezik. Az ING RE és a Reggefiber részvényvagyona egyaránt a legnagyobb kisebbségi részvényes részvényvagyonának felét teszi ki; együttesen akkora részesedéssel rendelkeznek, mint a város. A többi részvényes, tehát az öt lakásépítési társulás, mindegyike kevesebb részvénnyel rendelkezik, mint az ING RE vagy a Reggefiber. Ebből következik, hogy a GNA-n belül egyetlen részvényes sincs, aki a vállalaton belül a többségi irányítást gyakorolhatja. Ezenkívül a két magánbefektető külön-külön, de még inkább együttesen, döntően érdekelt egy olyan többség elérésében, amely a GNA-n belüli többségi irányítást biztosítani tudja ⁽⁶⁶⁾.

(99) A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy a holland társasági jog értelmében a részvények harmada elegendő ahhoz, hogy akadályozó kisebbséget jelentsen a GNA fontos határozatainak meghozatalánál. Így tehát a két magánbefektető együttesen akadályozó kisebbséget alkothat.

(100) Röviden, mind az ING RE, mind a Reggefiber piaci befektető, és befektetések – a GNA részvénytulajdonosi szerkezetének összefüggésében – tényleges gazdasági hatással bírnak mind abszolút, mind pedig relatív értelemben.

VI.2.2.2. Egyidejűség

(101) A vizsgálatot megindító határozatban ⁽⁶⁷⁾ a Bizottság megállapította, hogy a város formális szempontból a magánbefektetőkkel egyidejűleg ruházott be a GNA együttműködési szövetségbe, ám kétségét fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a GNA valamennyi részvényese ténylegesen is egyidejűleg hajtotta végre a befektetést, mivel a város már azt megelőzően is tett kezdeményezéseket és végzett beruházásokat, hogy az összes befektetővel végleges megállapodást kötött.

(102) A Bizottság utalt arra, hogy a város a projekt előkészítése érdekében 2003-ban és 2004-ben megbízást adott különböző tanulmányok elvégzésére. A város azonban emellett számos olyan kezdeményezést is tett, amely már túlmutathat ezeken az előkészítő lépéseken. Annak ellenére, hogy még egyetlen magánbefektető sem kötelezte el magát biztosan a projekt mellett, a város már

megkezdte a pályázattási eljárások kihirdetését és szervezését, és saját maga folytatott tárgyalásokat a hálózat fektetéséről és üzemeltetéséről kötendő szerződésekről. Ezenkívül a város finanszírozott bizonyos ársási munkálatokat, és megvásárolta a hálózat fektetéséhez szükséges programokat.

(103) A holland hatóságok a hivatalos vizsgálati eljárás megindítását követően részletesebb (a Deloitte által ellenőrzött) tájékoztatást nyújtottak az előzetes beruházásokról és az előzetes beruházások visszafizetéséről. A Deloitte könyvvizsgálati jelentése szerint a GNA részvényesei által közösen megelőlegezett költségek [...] EUR-t, az előzetes beruházások teljes összege pedig [...] EUR-t tett ki. A fennmaradó [...] EUR-t kezdetben kizárólag a város finanszírozta ⁽⁶⁸⁾.

(104) A hivatalos vizsgálat folyamán kapott új adatok alapján a Bizottságnak a következő tényeket sikerült megállapítania. Először is, a tevékenységek és előzetes beruházások tekintélyes részét ([...] EUR-t) már kifejezetten rögzítettek abban a szándéknyilatkozatban, amelyet a GNA jövőd részvényesei írtak alá, és azokat valamennyi befektető saját részesedésének arányában már a vállalat létrehozása előtt finanszírozta, mivel a projektben résztvevő mind-egyik fél szükségesnek ítélte, hogy a GNA előkészítési költségeiben egyenlő arányban vállaljon részt.

(105) Másodszor, valamennyi előzetes beruházás (beleértve a kizárólag Amszterdam város által előfinanszírozott [...] EUR összeget is) szerepelt a beruházás alapját képező üzleti tervben. Ebben tehát minden részvényes egyetértett. Vagyis a projektben résztvevő mindegyik fél úgy tekintette az előzetes beruházásokat, mint hasznos lépéseket a GNA létrehozásának előkészítéséhez. A holland hatóságok állítása szerint valamennyi részvényes megállapodott abban, hogy a kezdetben a város által finanszírozott részt a GNA visszafizeti. Más szóval, a város eljárás módja semmilyen kárt nem okozott, és a többi piaci befektető magatartását nem befolyásolta.

(106) A fentieket figyelembe véve a Bizottságnak az a véleménye, hogy az a tény, hogy Amszterdam város már a GNA hivatalos létrehozása előtt is végzett korlátozott mértékű előzetes beruházásokat, a piacgazdasági magánbefektető elvének teljesülését még nem kérdőjelezi meg, mivel valamennyi részvényes abban állapodott meg, hogy ezeket az előzetes beruházásokat Amszterdam város részére vissza kell fizetniük.

⁽⁶⁶⁾ A magánrészesedés jelentősége azzal a ténnyel is összefügg, hogy a szélesávú beruházások a „fekete” övezetekben elsősorban magánüzemeltetők kezében vannak. Lásd még a (84) preambulumbekendést.

⁽⁶⁷⁾ 49. és következő pontok.

⁽⁶⁸⁾ Lásd még az 54. és 55. preambulumbekendést.

VI.2.2.3. Feltételek

- (107) Az eljárást megindító határozatban⁽⁶⁹⁾ a Bizottság kezdetben kétségeinek adott hangot azt illetően, hogy a beruházás feltételei minden részvényes esetében azonosak voltak. A Bizottság főként azt vizsgálta, hogy az Amszterdam város által végzett előzetes beruházások nem szüntették-e meg vagy csökkentették-e a többi beruházó fél számára a projekttel járó induló kockázat egy részét.
- (108) Ez a kezdeti kételkedés abból a tényből fakadt, hogy – habár a Bizottság többször is kérte az előzetes beruházások költségeinek teljes körű áttekintését⁽⁷⁰⁾, és a holland hatóságok szolgáltatottak is némi információt az Amszterdam, a GNA és annak részvényesei között létrejött megállapodásokról – a város előfinanszírozási tevékenységeivel kapcsolatban a Bizottság nem látott tisztán, például azon összegeket illetően, amelyeket ténylegesen a város adott ki.
- (109) Azon dokumentumok alapján, amelyeket a holland hatóságok a hivatalos vizsgálati eljárás megindítása előtt bocsátottak rendelkezésre, a Bizottság nem tudta kiszámítani vagy ellenőrizni az előzetes beruházások teljes összegét, amelyet mintegy 1,5 millió EUR-ra becsült. Továbbá a Bizottság számára nem volt teljesen egyértelmű, hogyan oszlottak meg ezek a költségek a részvényesek között, és hogy szerepeltek-e a GNA üzleti tervében.
- (110) A Bizottság főként attól tartott, hogy a város által eszközölt előzetes beruházások, amelyek részben néhány más beruházó kifejezett hozzájárulása nélkül történtek, csökkenthették a GNA-ba befektető többi szereplő beruházási kockázatát, és ezáltal esetleg növelték a befektetési hajlandóságot. A holland hatóságok által a hivatalos vizsgálati eljárás megindítása után szolgáltatott információk ezt a kezdeti kétséget teljesen eloszlatták.
- (111) Először is meg kell jegyezni, hogy – ahogyan az a holland hatóságok részéről az előzetes beruházások költségeinek visszafizetéséről rendelkezésre bocsátott tájékoztatásokból és a könyvvizsgálati jelentésből is kiderül – az előzetes beruházások teljes költségei [...] EUR-t tettek ki, és két részre oszlottak: egy [...] EUR-s összegre, amelyet a szándéknyilatkozatban foglaltak szerint a GNA valamennyi részvényese *pari passu* visel majd, és egy [...] EUR-s összegre, amelyet első körben kizárólag Amsz-
- terdam város finanszíroz. Mindezen költségeket kamatokkal együtt⁽⁷¹⁾ szabályszerűen elszámolták a GNA felé; úgy tűnik, semmilyen extra projektköltséget nem hagytak figyelmen kívül.
- (112) Másodsorban, az előzetes beruházásokkal kapcsolatos minden költséget kezdettől fogva szerepeltettek a GNA üzleti tervében, és úgy tűnik, ezekhez képest a tényleges GNA-megállapodás aláírása után semmilyen olyan új költségre nem derült fény, amely a többi részvényes számára módosította volna a feltételeket. Ez összhangban van a részvényesek által tett azon nyilatkozattal, amely szerint az Amszterdam város által finanszírozott előzetes beruházásokat vissza kell fizetni.
- (113) Harmadszor, bár Amszterdam város magához ragadta a kezdeményezést és a projektköltségek egy részét megelőlegezte, ezek a kezdeményezések és beruházások nem csökkentették a projekt kockázatát a többi részvényes számára. Az eljárást megindító határozatban kifejtett kezdeti kételyei ellenére a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az első körben a város által finanszírozott beruházások, amelyek korlátozott mértékű előzetes létesítéseket és programok vásárlását jelentették, jellegüket és csekély pénzügyi jelentőségüket tekintve nem voltak alkalmasak a projekt kockázati profiljának módosítására. Ugyanez vonatkozik azokra az előzetes beruházásokra is, amelyek költségeit – a szándéknyilatkozat keretében létrejött megállapodás alapján – a jövőbeni részvényesek viselik. Az üzleti terv elemzéséből egyértelműen kiderül, hogy a GNA-ba történő befektetés üzleti kockázatai a projektnek a következő években várható sikerével, főként a piac alakulásával függtek össze, nem pedig a projekt előkészítésének első lépéseivel.
- (114) Negyedszer, a Bizottság nem ért egyet a UPC azon érvelésével, mely szerint a város által készített előzetes megvalósíthatósági tanulmányok bármilyen értelemben is csökkentették volna a GNA többi részvényesének kockázatát, hiszen ők szinte rögtön ezt követően határoztak a GNA-ba történő befektetésről. A Bizottság megjegyzi, hogy minden egyes elővigyázatos piaci befektető normál körülmények között saját maga készít a beruházási projekt stratégiáját és jövedelmezőségi kilátásait⁽⁷²⁾ értékelő megvalósíthatósági tanulmányt, ami azonban nem tekinthető a projekt többi befektetője kockázatait csökkentő eszköznek. A projekt sikertelensége esetén valamennyi befektetőnek közösen kell viselnie a rossz vállalati eredményekből vagy – a legrosszabb esetben – a GNA csődjéből eredő veszteségeket.

⁽⁶⁹⁾ 52. és következő preambulumbekendést.

⁽⁷⁰⁾ Például a holland hatóságokhoz intézett 2006. szeptember 29-i levelében.

⁽⁷¹⁾ Lásd még az 59. preambulumbekendést. A holland hatóságok közölték a Bizottsággal, hogy a kamatösszeg [...] EUR-t tett ki, amit a GNA [...] dátummal fizetett meg.

⁽⁷²⁾ Lásd például az Alitalia ipari átalakítási programjáról szóló 2006/176/EK bizottsági határozat (194) bekezdését, HL L 69., 2006.3.8., 1. o. „Ajánlatának benyújtásához a Deutsche Bank értékelte az üzleti stratégiát és a társaság jövőbeli jövedelmezőségének kilátásait. Ezen kívül, a végleges szerződés aláírása előtt a minden befektető számára kötelező due diligence vizsgálat elvégzését tervezi, mely lehetővé teszi majd számára a művelet megkezdését.”

(115) A fentiek alapján a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy a GNA minden részvényese ugyanolyan feltételek mellett hajtotta végre a beruházást.

VI.2.2.4. Egyéb jogi viszonyok

(116) A UPC kifejtette, hogy az ING RE esetlegesen nem gazdasági megfontolásokból határozott a GNA-projektbe történő beruházás mellett, hanem sokkal inkább az Amszterdam várossal ápoltt kapcsolatok fenntartására irányuló marketingstratégiája részeként; a város a UPC véleménye szerint az ING RE egyik fontos üzleti partnere.

(117) Meg kell vizsgálni, hogy az együttműködési és befektetési megállapodáson kívül fennállt-e más olyan jogi kapcsolat, amely releváns annak megítéléséhez, hogy a beruházás megfelel-e a piacgazdasági magánbefektető elvének. Az eljárást megindító határozat⁽⁷³⁾ utal arra a tényre, hogy a holland hatóságok kiadtak egy nyilatkozatot, amelyben közölték, hogy a bejelentett megállapodásokon kívül a felek között nincs olyan egyéb jogi viszony, amely releváns lenne annak megítélésében, hogy a beruházás összeegyeztethető-e a piacgazdasági magánbefektető elvével.

(118) A Bizottság saját vizsgálata, valamint az érintettek által benyújtott tájékoztatások semmilyen olyan részletre nem derítettek fényt, amelyből kiderülne, hogy a holland hatóságok nyilatkozata nem felel meg a valóságnak.

(119) A Bizottság mindezek alapján arra következtet, hogy Amszterdam város beruházása egyidejűleg és azonos feltételek mellett történt, mint a jelentős tőkeberuházást végrehajtó magánbefektetőké.

(120) Amszterdam város beruházása ennek megfelelően összhangban van a piacgazdasági befektető elvével, és nem minősül állami támogatásnak.

VI.2.2.5. Az üzleti terv értékelése

(121) A fentiekén túl a Bizottság megvizsgálta a GNA üzleti tervét, elsődlegesen az eljárást megindító határozatban kifejezett kételyei, illetve az érintett vállalkozások, a Liberty Global/UPC, az ONO, az FT, a COM HEM és a névtelenséget kérő fél állításai szempontjából⁽⁷⁴⁾.

⁽⁷³⁾ Lásd a 62. preambulumbekendést.

⁽⁷⁴⁾ Az itt következő értékelésben főként a UPC-re történik majd hivatkozás, mivel ez a vállalkozás nyújtotta be a legrészletesebb dokumentációkat. Az értékelés azonban a többi érdekelt fél általánosabb szintű észrevételeire is vonatkozik.

(122) Az eljárást megindító határozatban⁽⁷⁵⁾ a Bizottság a GNA üzleti tervének első elemzése után, valamint a UPC-től érkezett kritikai észrevételekre való tekintettel arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem csupán a tervezett teljesítménymutatók, de az üzleti terv alapját képező minden egyéb feltételezés is optimistának tűnik. Ugyanakkor a Bizottságnak az volt a véleménye, hogy a projekt sikerére nézve súlyos következményekkel járna, ha a tervadatok, például a penetráció mértéke, nem teljesülne, nem is szólva arról, ha az üzleti terv alapjául szolgáló feltételezések egyike a tervezett szinttől eltérne.

(123) A Bizottság mind a holland hatóságok, mind a UPC részéről észrevételeket kapott az üzleti tervnek az eljárást megindító határozatban szereplő elemzésével kapcsolatban, így alaposabban megvizsgálhatta a tervet.

(124) A Bizottság utal arra, hogy a GNA üzleti terve egy frissen létrehozott vállalkozásra vonatkozik, melynek vállalati múltja nincs, és amely egy új, innovatív gazdasági ágazatban, az otthoni üvegszálás hozzáférési technológia szolgáltatásai terén tevékenykedik egy háromszintes modell alapján, amelyben elkülönítve üzemeltetik és kezelik a passzív és aktív infrastruktúrát, nyílt és megkülönböztetéstől mentes hozzáférést kínálva minden kiskereskedelmi üzemeltető számára, ahogyan azt a (21)–(30) preambulumbekendés kifejti. Hasonló esetben egy frissen alapított vállalkozás üzleti tervének megítélése szükség-szerűen és elkerülhetetlenül csak az otthoni üvegszálás szolgáltatások iránti piaci kereslet várható alakulására vonatkozó piaci előrejelzésekre és prognózisokra épülhet.

Az üzleti terv független vizsgálata

(125) A Bizottság megjegyzi, hogy az üzleti terv módszertanát független könyvvizsgáló cég, a PricewaterhouseCoopers⁽⁷⁶⁾ ellenőrizte és hagyta jóvá. A GNA üzleti terve első változatának első elemzése után a PricewaterhouseCoopers néhány módosítást indítványozott bizonyos következtetések kiküszöbölésére. Ezeket az indítványokat a GNA átdolgozott üzleti tervében figyelembe vették. A módosításokat követően a PricewaterhouseCoopers kijelentette, hogy a modell technikai vagy gazdasági integritásával semmiféle probléma nincs, majd az üzleti tervet ezt követően benyújtották a Bizottsághoz.

⁽⁷⁵⁾ 63. és következő preambulumbekendések.

⁽⁷⁶⁾ Az ellenőrzést 2006. május 2-án végezték a holland hatóságok nevében; a jelentést 2006. május 11-én nyújtották be a Bizottságnak.

(126) Az eljárást megindító bizottsági határozatot követően a holland hatóságok benyújtották a Stratix Consulting/Delfti Műszaki Egyetem által készített jelentést⁽⁷⁷⁾, amely a GNA üzleti tervének végrehajthatóságát vizsgálta és megfelelőnek ítélte, melynek során különösen azokra a feltételezésekre összpontosított, amelyeket a Bizottság az eljárást megindító határozatban „optimistának” értékelt. A jelentés arra a végkövetkeztetésre jutott, hogy az üzleti terv reális, és hogy az annak alapját képező feltevéseket helyesen alapozták a jelenlegi piaci fejlődésekre, továbbá azokat visszafogott becsléseknek lehet tekinteni.

Pénzügyi mutatók

(127) A GNA három fontos teljesítménymutatót alkalmazott a projekt sikerének méréséhez: a jövőbeni pénzmozgások, a tőkehozam és a belső megtérülési ráta (internal rate of return – IRR).

(128) A Bizottságnak az a véleménye, hogy az üzleti terv elemzéséhez az IRR jelenti a legmegfelelőbb paramétert. Az IRR-t a hosszú távú beruházásokra vonatkozó döntéshozataloknál, illetve különböző befektetési projektek összevetésénél alkalmazzák. A GNA üzleti tervének IRR-je [...] %.

(129) Tekintve, hogy új projektről van szó és a szélessávú telekommunikációs piacok nagyon dinamikusan fejlődnek, nehéz összehasonlító elemzést végezni. Az összevethető projektekről nyilvánosan rendelkezésre álló IRR-adatok korlátozottak, nem utolsósorban azért, mivel ezek a számadatok vállalati titoknak tekintendők, ezért csak ritkán kerülnek nyilvánosságra. A leginkább releváns, nyilvános összehasonlítási adatokat az azonos ágazatban tevékenykedő vállalkozások súlyozott átlagos tőkeköltéségei („weighted average cost of capital” – (a továbbiakban: WACC)) jelentik. A WACC-re vonatkozó adatok hasznos kritériumot jelenthetnek, mivel egy projektet akkor tekintenek végrehajtásra érdemesnek, ha az IRR magasabb a WACC-nél. A Bizottság rendelkezésére álló adatok alapján az üzletági eredmények 8,1 % és 10,6 % között mozognak⁽⁷⁸⁾. Ennek alapján úgy tűnik, hogy az IRR ésszerűen elfogadható határokon belül mozog.

(130) Észrevételeiben a UPC kifejtette, hogy a projekt újszerűsége és magas kockázata miatt a GNA által kitűzött IRR-

nek az induló vállalat esetében magasabbnak kell lennie, mint például a KPN-hez vagy a UPC-hez hasonló, régóta tevékeny vállalkozások WACC-számai, amelyek már jelentős ügyfélbázissal és pénzforgalommal rendelkeznek.

(131) A holland hatóságok az eljárást megindító határozatban alapul vett kritériumokra vonatkozóan kétségbe vonják a Bizottság IRR-értékeléssel kapcsolatos álláspontját. Úgy vélik, hogy a WACC-számadatok vertikálisan integrált vállalatokra vonatkoznak, miközben a GNA csupán passzív hálózatba ruház be, és ez a beruházás jobban hasonlít egy olyan infrastrukturális beruházásra, amelyben a befektetők általánosságban alacsonyabb jövedelmezőséggel is megelégszenek.

(132) A Bizottság megállapítja, hogy az üzleti tervben kitűzött IRR megfelel a telekommunikációs ágazatban tevékenykedő vállalatok piaci várakozásainak. Ezenkívül a Bizottság elismeri, hogy az érintett beruházási projekt különbözik a vertikálisan integrált vállalkozásoktól, és az infrastrukturális beruházásokra érvényes jellemzőket mutat, amelyek esetében általában alacsonyabb IRR-t várnak el.

(133) A Bizottság megvizsgálta az üzleti tervben alkalmazott alternatív pénzügyi mutatókat is, mint például a pozitív jövőbeni pénzmozgásokat és a tőkehozamot. Nyilvános adatok hiányában⁽⁷⁹⁾ a Bizottság nem tudott alapos összehasonlító tanulmányokat végezni e mutatókra vonatkozóan, ezért csupán azok megalapozottsága és az üzleti terv belső következetessége alapján értékelt azokat. A fenti elemzések alapján a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy az üzleti tervben rögzített számadatok a piactudományi magánbefektető számára elfogadhatóak.

A penetráció mértéke

(134) Az üzleti terv legfontosabb szempontjainak egyike a penetráció tervezett mértéke. Tekintve, hogy a GNA bevételei nagy mértékben a penetráció megvalósított mértékének, tehát a csatlakozott háztartások százalékos arányának függvényei lesznek, a tervezett penetrációs mérték megvalósíthatósága döntő jelentőségű a GNA tevékenységeinek sikeréhez.

⁽⁷⁷⁾ Benyújtásra került 2007. március 16-án, lásd még a (75) preambulumbekendést.

⁽⁷⁸⁾ UPC (holland kábelhálózat-üzemeltető) 10,6 %, Fastweb (olasz szélessáv-üzemeltető) 9 %, Telenet (flamand kábelhálózat-üzemeltető) 8,5 %, KPN (Hollandiában régóta tevékenykedő telekommunikációs vállalkozás) 8,1 %.

⁽⁷⁹⁾ Meg kell jegyezni, hogy a UPC az általa benyújtott dokumentumokban sem használta ezeket a mutatószámokat a GNA üzleti tervének elemzésére.

- (135) A GNA [...] hónapon belül az összes háztartásra vonatkozó [...] %-os penetrációt kíván elérni (a várakozások szerint a penetráció nagyjából ezen a szinten éri el a piac telítettségét). Emellett az is szükséges, hogy [...] ⁽⁸⁰⁾.
- (136) A UPC az általa benyújtott dokumentumokban erős kétségének adott hangot azt illetően, hogy a projektnek sikerül-e olyan, meghatározó mértékű piaci részesedést elérnie, amilyen a beruházási jelentésben megcélzott 40 %-os penetráció ⁽⁸¹⁾. Az RBB-jelentés és az azokról a területekről származó felmondási számadatok alapján, ahol a GNA már jelenleg is kínál „triple play”-szolgáltatásokat, a UPC kifejti, hogy a jelenlegi teljes szélessávú penetráció azokban az övezetekben, amelyeket a tervek szerint a GNA szolgál majd ki, már 65 %-ot ért el. Azt az álláspontot, mely szerint azok a kiskereskedelmi üzemeltetők, akik a BBned-en keresztül használják a GNA hálózatát, nem tudnak majd elegendő ügyfelet magukhoz vonzani, a UPC szerint a területen folyó rendkívül erős piaci verseny és a GNA üvegszálás hálózatán rendelkezésre álló új szolgáltatások korlátozottsága is alátámasztja.
- (137) A UPC hangsúlyozza továbbá, hogy egészében véve nem látja be, miben áll az új üvegszálás hálózat piaci versenyelőnye a jelenlegi szélessávú üzemeltetők által nyújtott szolgáltatásokhoz képest, a kiskereskedelmi ügyfeleknek nyújtott szimmetrikus sáv szélesség megteremtésétől eltekintve; ez azonban olyan szolgáltatás, amelyre nincs igény. Ezenkívül a UPC kifejti, hogy az elérhető sáv szélesség alapján az új hálózat legelterjedtebb szélessávú terméke ⁽⁸²⁾ mindeddig nem volt nagyon sikeres, és hogy az ügyfelek hajlamosak olcsóbb és kevésbé jó minőségű termékeket választani, bár a piacon fejlettebb termékek is rendelkezésre állnak.
- (138) A holland hatóságok ezzel szemben kifejtik, hogy a szimmetrikus üvegszálás szélessávú kapcsolat révén olyan új szolgáltatásokat lehet nyújtani, mint például a fájlmentés és más „peer-to-peer” alkalmazások, HDTV és digitális TV, amelyek más piacot jelentenek, mint a jelenlegi, aszimmetrikus csatlakozásokon kínált szolgáltatások. A holland hatóságok hangsúlyozzák továbbá, hogy a Stratix Consulting és a Delfti Műszaki Egyetem által végzett tanulmány alapján különböző sikeres példák, nem csupán Hollandiában, de az Egyesült Államokban és Japánban is azt mutatják, hogy a tervezett penetrációs mérték reális.
- (139) A Bizottság tanulmányozta a különböző felek érveit. Megjegyzi, hogy a GNA a penetrációs fok görbéjének meghatározásához [...]. Ebben a modellben, amellyel a jövőbeni penetrációs mértéket kívánják felbecsülni, szerepel az üzleti terv alapjául szolgáló valamennyi hipotézis, mint a hasznosulási ráták, a hasznosulási ráták sebessége és a százalékos felmondási arányok, akárcsak azok a feltételezések, amelyeket a UPC fontosnak talált az üzleti terv megvalósíthatóságának értékeléséhez. Az üzleti terv ezért magában foglal minden olyan releváns tényezőt, amely a penetrációs mérték felbecsüléséhez szükséges.
- (140) Arra a kérdésre vonatkozóan, hogy az üzleti tervben szereplő penetráció tartható-e, a Bizottság megjegyzi, hogy ez jelentős mértékben azon fog múlni, hogyan fejlődik a piac, milyen gyorsan alkalmazzák a szolgáltatók a nagysebességű szimmetrikus üvegszálás szélessávú csatlakozásokat igénylő új alkalmazásokat és technológiákat, illetve hogyan reagálnak az ügyfelek ezekre az új lehetőségekre. Ezeket a tényezőket jelen pillanatban még nem lehet megfelelően felbecsülni, ahogyan az az ellentétes állásfoglalásokból is kiderül: a UPC szkeptikusabb a piaci kilátásokat illetően, míg a Reggefiber, az ING RE és a Delfti Műszaki Egyetem az üzleti tervben szereplő becsléseket egyrészt beruházóként, másrészt független tanácsadóként megerősítette.
- (141) Azokra a felmondási adatokra vonatkozóan, amelyeket a UPC nyújtott be annak bizonyítására, hogy a projekt nem ér el jelentős penetrációt, a Bizottság megjegyzi, hogy a benyújtott adatok a 2006. január 1. és 2007. június 1. közötti időszakra vonatkoznak, miközben a GNA hálózatát használó kiskereskedelmi üzemeltetők csak 2007 márciusában kezdték meg az Amszterdam bizonyos részeiben található ügyfelek részére a szolgáltatások nyújtását. Tekintve, hogy csak nagyon rövid idő telt el azóta, hogy megkezdtek a GNA-hálózaton át történő szolgáltatásnyújtást, a Bizottság nincs meggyőződve arról, hogy a felmondási adatok már ebben az időpontban lényegi tájékoztatást tudnának adni.
- (142) A UPC-nek arra az érvére vonatkozóan, hogy a kis hollandiai helységekből, például Hillegomban és Nuenenben ⁽⁸³⁾ lefektetett üvegszálás hálózatok sikeres példák jelen esetben nem lehet figyelembe venni, mivel ezek a városok méretüket, piaci versenyhelyzetüket és támogatásaikat tekintve sem hasonlíthatók össze az amszterdami projekttel, a Bizottság úgy véli, hogy a fenti projektek, bár nyilván különböznek, mégis a hollandiai üvegszálás projektek példaként hasznos adatokat tudnak szolgáltatni az összehasonlító elemzéshez.

⁽⁸⁰⁾ [...]

⁽⁸¹⁾ A UPC/RBB saját, az amszterdami otthoni üvegszálás hálózati projekt megvalósíthatóságáról szóló elemzését nyilvános adatokra, elsődlegesen az ING „European Telecoms” 2006. február 24-i elemzői jelentésére alapozta.

⁽⁸²⁾ Ez a Chello Extreme, amely jelenleg 20 Mbps letöltési és 2 Mbps feltöltési sebességet kínál.

⁽⁸³⁾ Ahol az üvegszálás penetráció mértéke több, mint 80 %-ot ért el.

- (143) Egy ágazati felmérés⁽⁸⁴⁾ kimutatta, hogy a lakosságnak átlagosan 20–25 %-a lenne hajlandó áttérni az új hálózatra. [...].
- (144) A jelenlegi fejlesztésekből kiindulva ugyanakkor úgy tűnik, hogy a szélessávú üvegszál hálózatokon nyújtott szolgáltatások iránti kereslet gyorsabban növekszik, mint azt a piaci szakértők néhány évvel ezelőtt prognosztizálták. Az üvegszál hálózatok fektetésére irányuló jelenlegi tervek, különösen Hollandiában és más európai országokban⁽⁸⁵⁾ azt mutatják, hogy az üvegszál hozzáférési hálózatokba történő befektetés vonzó. Így nem tekinthető irreálisnak az összes háztartás [...] %-ára kiterjedő penetráció, amelyet [...] hónapon belül kívánnak elérni.
- (145) A Bizottság a fentiek alapján arra a következtetésre jut, hogy az üzleti tervben előrelátható penetrációs szint alapján piaccgazdasági magánbefektető is befektethet a projektbe, ahogyan azt a Reggefiber és az ING RE tette.

Nagykereskedelmi díjak

- (146) A csatlakozásonkénti nagykereskedelmi díjakat, melyeket a BBned a GNA részére fizetni köteles a passzív hálózat üzemeltetéséért, [...].
- (147) A UPC számításai szerint a GNA-nak havonta legalább 20–22 EUR-t kell felszámítania a hálózatán „triple play” szolgáltatásokat nyújtó nagykereskedelmi szintű csatlakozásokért. Ezen az árszinten a kiskereskedelmi végfelhasználók díjai szükségszerűen magasabbak lennének a jelenlegi üzemeltetők mai szolgáltatásainak díjainál, ami a UPC szerint vitathatóvá teszi a tervezett penetrációs mérték megvalósíthatóságát.
- (148) Érveinek alátámasztására a UPC számításokat bocsátott rendelkezésre azon kiskereskedelmi szintű szolgáltatások nagykereskedelmi díjairól⁽⁸⁶⁾, melyeket a GNA-hálózaton a szolgáltatók⁽⁸⁷⁾ nyújtanak. A UPC úgy véli, hogy a kiskereskedelmi díjak jelenlegi szintje mellett valószínűtlen, hogy a háromszintes modellt (passzív, aktív és kiskereskedelmi szint) egyidejűleg minden résztvevő számára nyereségesen sikerüljön megvalósítani.
- (149) A holland hatóságok ez ellen azt hozzák fel érvként, hogy az új üvegszál technológiák esetében más költség-számításra van szükség, mint a hagyományos réz- vagy kábelvezetékek esetében. Így például az üvegszál hálózat sokkal alacsonyabb működési költségekkel (karbantartás és kezelés) jár, emellett gazdasági élettartama is hosszabb, hosszabb tehát a leírási időtartam is (akár 30 év).
- (150) A UPC kifejtette továbbá, hogy három szint⁽⁸⁸⁾ nem lehet egyszerre nyereséges. A Bizottság megjegyzi, hogy a passzív szinthez való hozzáférést fizetendő nagykereskedelmi díjakat nem tudja megítélni, mivel ez a szint nem szerepel a vizsgált üzleti tervben, és e szint részben állami forrásokból kerül finanszírozásra. A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy ezek a nagykereskedelmi díjak nem irreálisak⁽⁸⁹⁾. A magánüzemeltetők által üzemeltetett másik két szint életképességét bizonyos mértékig biztosan befolyásolják azok a nagykereskedelmi díjak, amelyeket a passzív szint használatáért számítanak fel. Tekintve, hogy a második szint üzemeltetését nyilvános pályáztatási eljárás keretében a BBned-nek ítélték oda, amely nyílt, megkülönböztetéstől mentes hozzáférést fog nyújtani a kiskereskedelmi szint valamennyi üzemeltetője számára, valamint figyelembe véve a GNA nagykereskedelmi díjait, a Bizottság álláspontja szerint valószínűtlen, hogy a másik két szintet ne lehetne nyereségesen üzemeltetni.
- (151) Ami azokat a díjakat illeti, amelyeket a GNA a nagykereskedelmi szintű hozzáféréstől számít fel, számos jel mutat arra, hogy az üvegszál hálózatok valószínűleg alacsonyabb működési költségekkel járnak, mint a jelenlegi telekommunikációs és –kábelhálózatok. A Bizottság a fenti preambulumbekendések alapján, valamint figyelembe véve a Stratix Consulting/Delfti Műszaki Egyetem jelentésében hivatkozott számadatokat és eredményeket, arra a következtetésre jut, hogy az üzleti tervben szereplő nagykereskedelmi díjak nem irreálisak a más üzemeltetők által kínált hasonló jellegű szolgáltatások díjaihoz képest.

Beruházási költségek

- (152) A Bizottság értékelt továbbá a tervezett beruházási költségeket. A GNA azzal számol, hogy [...]. Ez a passzív réteg számára háztartásonként [...] EUR teljes költséget jelent. A Bizottság által a teljes infrastruktúrára (aktív és passzív szint együtt) gyűjtött számadatok 1 000–2 000 EUR között mozognak⁽⁹⁰⁾, miközben a passzív és aktív csatlakoztatás beruházási szükségleteinek aránya durván kettő az egyhez.

⁽⁸⁴⁾ A JPMorgan 2006. október 4-i tanulmánya szerint: „The fibre battle – Changing Dynamics in European Wirelines”. A JPMorgan azt is kiszámította, hogy az otthoni üvegszál infrastruktúra megteremtésének ideje – nyílt hozzáféréssel egy átlagos városi piacon – 25 %-os piaci részesedéstől kezd érdekessé válni.

⁽⁸⁵⁾ Amint az például Hollandiában a Reggefiber beruházásaiból, vagy más, Franciaországban és egyéb európai államokban működő üzemeltetők beruházásaiból kiderül. Lásd még: The Netherlands: FTTH deployment overview, 4Q2006, Stratix, 2007. január.

⁽⁸⁶⁾ Forrás: Supplement to the RBB report on Amsterdam’s investment in the FttH Citynet project, 2006. november 7.

⁽⁸⁷⁾ Az olyan vállalkozások, mint a Pilmo, Unet vagy az InterNLnet már jelenleg is kínálnak földrajzi hatókörükben korlátozott szolgáltatásokat GNA-hálózaton.

⁽⁸⁸⁾ A háromszintes modell leírásához lásd a (23) és azt követő preambulumbekendéseket.

⁽⁸⁹⁾ A nagykereskedelmi díjak értékeléséhez lásd a (146) és azt követő preambulumbekendéseket.

⁽⁹⁰⁾ A teljes infrastruktúrára (aktív és passzív szintre) vonatkozóan a UPC/RBB a csatlakozott háztartásonkénti költségeket 1 500 EUR-ra (illetve 1 000/500 EUR-ra), a KPN 1 300 EUR-ra, a Hillagom (otthoni üvegszál hozzáférést biztosító holland projekt) 1 200 EUR-ra, a Corning (üvegszálgyártó) 1 200 EUR-ra, az Arthur D.Little (tanácsadó cég) 1 000 EUR-ra (illetve: 600/400 EUR-ra), a Fastweb (olasz szélessávú operátor) 1 200 EUR-ra, az ARCEP (francia szabályozhatóság) 2 000 EUR-ra (2005. és 2006. évi adatok), a JPMorgan (tanácsadó cég) 1 000–2 000 EUR-ra teszi.

(153) A UPC egyetért a Bizottságnak az eljárást megindító határozatban szereplő azon előzetes értékelésével, hogy az üzleti terv életképessége nagymértékben függ a befektetési költségektől, és a vállalkozás utal arra, hogy a kalkulált költségek igen alacsony becslések. A holland hatóságok ezzel szemben azt hozzák fel, hogy a beruházási költségek az érintett területek topológiájából, a nagy népsűrűségből és a többlekásos társasházak jelenlétéből adódnak össze, ami a háztartásonkénti beruházási költségeket csökkenti. Ezenkívül a hatóságok hangsúlyozzák, hogy a GNA már 2006. [...] -án szerződést kötött a Van den Berg/BAM és Draka Comteq⁽⁹¹⁾ nevű műszaki vállalatokkal olyan különleges feltételekkel, melyeknek biztosítaniuk kell, hogy a hálózatfektetési költségek az üzleti tervben rögzített sávokon belül maradnak.

(154) Ha ezzel egyidejűleg figyelembe veszi az érintett területek topográfiáját (sűrűn lakott, sík terület), azt a tényt, hogy a szerződött műszaki vállalatok beleegyeztek abba, hogy a tevékenységeket az üzleti tervben szereplő árákért nyújtják, valamint a rendelkezésre álló referencia-számadatokat, a Bizottság arra a megállapításra jut, hogy a becsült beruházási számadatok reálisnak tűnnek. A Bizottság továbbá tudomásul veszi, hogy a GNA a számításokban hagyott bizonyos mozgásteret arra az esetre, ha túllépné a beruházási költségeket; ez a magatartás megfelel az elővigyázatos piaci befektetői viselkedésnek, és még inkább alátámasztja, hogy a beruházási költségekre vonatkozó becslések jól megalapozottak.

A hálózat maradványértéke

(155) A passzív hálózat becsült maradványértéke a GNA üzleti terve szerint döntő jelentőségű a gazdasági célkitűzések elérése szempontjából, valamint a beruházók üzleti biztonságának garantálásához. A GNA a hálózat maradványértékére vonatkozó számításait számos adatra alapozza. A hálózat becsült értéke [...] -ben [...] EUR. A GNA üzleti tervében az érték kizárólagosan az elért penetrációs mérték függvénye. A GNA-hálózat maradványértékét a Bizottság alternatív többszörös módszer alapján is értékelte, melynek eredménye [...] %-os penetráció esetén [...] EUR lett, amely hasonló a GNA becsléséhez.

(156) A UPC szerint a Bizottság által az eljárást megindító határozatban alkalmazott referenciaadatok⁽⁹²⁾ a hálózat maradványértékének meghatározására túlzottan optimisták, mivel ezek a számadatok egy megerősödött, visszatérülő bevételekkel és ügyfélkörrel rendelkező vállalkozásra vonatkoznak. A UPC azt állítja továbbá, hogy a hálózat várható gazdasági élettartama esetében

nagyjából 20 év tűnik reális becslésnek, a [...] helyett, ami a GNA üzleti tervében szerepel. A UPC továbbá azt javasolja, hogy a hálózat maradványértékét egy, a pénzmozgáson alapuló értékeléssel ellenőrizzék.

(157) A holland hatóságok kifejtik, hogy a hálózat maradványértékének kiszámítása reális, és a megfelelő módszeren alapul. Kijelentik továbbá, hogy az üvegszálás hálózatok gazdasági élettartama akár [...] vagy annál több is lehet. Ezenkívül elmondják, hogy az egyszer már lefektetett hálózat a lépéselőny révén maradványértékkel bír majd, azért is, mivel egy második hasonló hálózat fektetése gazdaságilag talán már nem életképes, mert az üvegszálás hozzáférési hálózatok a természetes monopóliumra érvényes jellemzőkkel bírnak. Ez utóbbi tényezők a hatóságok szerint annál inkább aláhúzzák, hogy az egyszer már lefektetett hálózat jelentős értékkel fog bírni még akkor is, ha az üzleti tervben foglalt célkitűzéseket nem sikerül maradéktalanul elérni.

(158) Tekintve, hogy erre a paraméterre vonatkozóan csak korlátozottan állnak rendelkezésre releváns piaci adatok, a Bizottság a hálózat maradványértékét különböző alternatív módszerek, például a várható pénzmozgás alapján értékelte⁽⁹³⁾. Ezenkívül a holland hatóságoknak az üvegszálás hálózatok várható [...] gazdasági élettartamával kapcsolatos álláspontját ágazati jelentések⁽⁹⁴⁾ is alátámasztják. A rendelkezésre álló adatokból kiindulva a maradványérték nem tér el jelentősen attól a haszonkulcstól, amely a referenciaadatok alapján számítható. A Bizottság elismeri továbbá, hogy a hálózat tárgyi eszközként valószínűleg jelentős értéket képvisel majd a GNA részvényesei számára, [...] ⁽⁹⁵⁾.

Módszertani kifogások

(159) Az eljárást megindító határozatban a Bizottság számos előzetes módszertani kifogást is emelt a GNA üzleti terve ellen. Az üzleti terv figyelmen kívül hagyja például a társasági adót. A holland hatóságok kifejtik, hogy a GNA részvénytulajdonosai társasági formaként „zárt csendestársaságot” választottak, amely nem köteles nyereségadót fizetni. A GNA eredményeit ezért közvetlenül a részvényesek fogják konszolidálni, a projekt pedig az „adózás előtti eredmények” alapján kerül értékelésre.

⁽⁹³⁾ A pénzmozgás alapján végzett értékelés (a UPC észrevételeinek megfelelően) [...] EUR értéket eredményezett.

⁽⁹⁴⁾ Lásd például az „FtH council” dokumentumait, megtekinthető: <http://www.ftthcouncil.org/> vagy a Gartner 2006. február 14-i tanulmányát: „Governments Can Bring Moore's Law to Broadband Access”.

⁽⁹⁵⁾ A holland hatóságok egyidejűleg különböző érzékenységi elemzéseket és gazdasági forgatókönyveket nyújtottak be a GNA üzleti terv részeként. A holland hatóságok kifejtik, hogy az infrastruktúra értéke még a legrosszabb forgatókönyv megvalósulása esetén is elegendő lesz [...].

⁽⁹¹⁾ Lásd még a 19. lábjegyzetet.

⁽⁹²⁾ Az eljárást megindító határozat 37. lábjegyzete.

(160) A hivatalos vizsgálat során végzett alaposabb vizsgálódások alapján a Bizottság megállapítja, hogy azok az elemek, amelyek módszertani kifogásait indokolták, csekély jelentőségűek, megfelelnek a GNA módszertani eljárásának, és nem veszélyeztetik az üzleti terv általános életképességét. A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy az üzleti tervet mind a magánbefektetők, mind pedig a PriceWaterhouseCoopers ellenőrizte, és egyetértett azzal a módszertani választással, amelyre az üzleti terv épül⁽⁹⁶⁾.

Az üzleti tervet kifogásoló egyéb észrevételei

(161) A Bizottság utal arra, hogy a holland hatóságok ezzel egyidejűleg számos érzékenységelemzést és gazdasági forgatókönyvet nyújtottak be⁽⁹⁷⁾ a GNA üzleti terve helytállóságának további bizonyítására. Ezek az információk is azt támasztották alá, hogy a GNA figyelembe vett minden olyan kockázatot és esélyt, ami a projekttel együtt jár.

(162) A UPC az általa benyújtott dokumentumokban kritizálta továbbá a GNA üzleti tervének alapjául szolgáló bizonyos, az üzleti tervről szóló (121) és további preambulumbekendésekben kifejtett értékelésben nem megnevezett feltevéseket; arra a következtetésre jutott, hogy a terv üzleti szempontból nem életképes. A Bizottság meg kívánja ismételni, hogy a GNA tényleges üzleti tervéhez sem a UPC, sem az RBB, sem a jelen ügyben folyó vizsgálat keretében a UPC számára különféle jelentéseket készítő tanácsadó cég nem fért hozzá. Elemzéseik ezért csak a nyilvános információkon, főként az amszterdami üvegszálás hozzáférési hálózati projekt megvalósíthatóságáról szóló elemzési jelentésen alapultak⁽⁹⁸⁾.

(163) A Bizottság megjegyzi, hogy az üzleti tervben szereplő leglényesebb meghatározó tényezők, amelyekre a UPC a fenti gyanút alapozza, vagy már szerepeltek a Bizottságnak a GNA üzleti tervéről szóló értékelésében (ilyenek a penetráció mértéke, az előfizetések százalékos növekedése, a felmondások százalékos aránya, a nagykereskedelmi bevételek, a beruházási költségek, a hálózat várható

élettartama és a „maradványérték” kiszámítása), vagy az értékelés szempontjából csekély jelentőséggel bírnak (ilyen az üzleti tervben választott módszer)⁽⁹⁹⁾.

(164) A UPC hangsúlyozta továbbá, hogy a Bizottságnak nem csupán önmagukban az egyes hipotézisekkel kellene foglalkoznia, hanem vizsgálnia kellene az azok közötti összefüggéseket is. A UPC kifejti például, hogy a nagymértékű penetráció és a magas árak kombinációja elképzelhetetlennek tűnik. A Bizottság értékelte az üzleti terv alapjául szolgáló módszert és számadatokat, és arra a következtetésre jutott, hogy azok elfogadhatónak tekinthetők egy olyan magánbefektető számára, aki a szokásos piacgazdasági feltételek mellett jár el.

(165) A UPC azt állítja továbbá, hogy az üzleti tervre vonatkozó számításaiban nem vette figyelembe azt a tényt, hogy a GNA a hálózat ügyfeleinek az első években engedményeket kínál majd, mivel ezeket az adatokat csak az eljárást megindító bizottsági határozatban tették közzé. A UPC úgy véli, hogy a GNA-nak a teljes projekt marketingköltségeihez történő illetően hozzájárulása a projekt pénzügyi jövedelmezőségét még inkább kétségessé teszi, és annál inkább alátámasztja, hogy a GNA üzleti terve nem tartható. A Bizottság megjegyzi, hogy mindez megfelel annak a szokásos piaci gyakorlatnak, hogy az új szolgáltatásokat az ügyfélbázis kiépítése érdekében kezdetben árengedménnyel kínálják. Ezenkívül ezen engedmények pénzügyi hatásait a Bizottság által elemzett üzleti tervben teljes mértékben figyelembe vették.

(166) Az Arcadis-modellre⁽¹⁰⁰⁾ vonatkozóan, amelyet a UPC a GNA üzleti terv egyik lehetséges modelljeként jelölt meg, a Bizottság utal arra, hogy ez a modell a holland hatóságok által benyújtott dokumentumokban nem szerepelt, és hogy a hatóságok állítása szerint a vizsgált projekt és az Arcadis-modell között semmiféle összefüggés nincs.

(167) A Bizottság nincs birtokában semmilyen arra utaló információnak, hogy a [...] EUR-s kölcsönt a [...] bank nem piaci feltételek mellett nyújtja. A [...] ⁽¹⁰¹⁾ által kiszámított kamatláb és az aktív potenciális zálogértéke elegendő bizonyítékot jelent arra, hogy a kölcsön nyújtása piaci feltételek mellett történt.

⁽⁹⁶⁾ A GNA nevében végzett 2006. május 2-i könyvvizsgálati ellenőrzés; a jelentést 2006. május 11-én nyújtották be a Bizottságnak. Lásd még a (125) preambulumbekendést.

⁽⁹⁷⁾ Egy-egy üzleti terv esetében az érzékenységi elemzések teszik a döntéshozókat képessé annak megítélésére, mennyire érzékenyek az üzleti tervben foglalt pénzügyi eredmények az üzleti terv alapjául szolgáló feltevések változásaira. Ugyanígy, a különböző gazdasági forgatókönyvek arra szolgálnak, hogy felhívják a figyelmet a projekt különböző eredményeire az eltérő piaci feltevések megvalósulása esetén.

⁽⁹⁸⁾ Az ING-nek ez a jelentése arra a következtetésre jutott, hogy az amszterdami otthoni üvegszálás hozzáférési hálózat pénzügyileg megvalósítható és életképes (ING „European Telecoms” elemzői jelentés, 2006. február 24.). Az elemzői jelentésben szereplő üzleti terv azonban lényegesen eltér a GNA üzleti tervétől (pl. az alkalmazott módszer, a tervezett ütemterv, a pénzügyi célkitűzések stb. szempontjából).

⁽⁹⁹⁾ A GNA más módszert alkalmaz, mint a 98. lágjegyzetben leírt ING-jelentés. A GNA módszere szerint vagyonköltség-mutatóra nem volt szükség. A Bizottság saját elemzésében ugyan szintén alkalmazott a vagyonköltségre vonatkozó számadatokat, és szintén abból a célból, hogy ezeket a GNA üzleti tervében szereplő IRR-rel összevesse. Lásd a (134) és további preambulumbekendéseket.

⁽¹⁰⁰⁾ Lásd a (41) preambulumbekendést.

⁽¹⁰¹⁾ A hatóságok [...] -i dátummal benyújtották a Bizottságnak a kölcsönmegállapodásokat; ezekben az áll, hogy a felszámított kamat [...] %-nak felel meg.

Az üzleti tervre vonatkozó következtetés

- (168) A hivatalos vizsgálatot és a kapott kiegészítő tájékoztatások értékelését követően a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy a GNA üzleti terve a piactudományi magánbefektető elvével összhangban van.
- (169) Az üzleti terv alapjául szolgáló legfontosabb prognózis az, hogy a telekommunikációs és –médiapiac fejlődése Hollandiában jelentős keresletet fog generálni a gyors szélessávú szolgáltatások iránt, amelyet nagy részben az üvegvezeték hálózatok fognak kielégíteni. Ebből a – Stratix Consulting/Delfti Műszaki Egyetem jelentése által is alátámasztott – prognózisból következnek a további feltételezések a GNA-hálózat díjaira és a penetráció mértékére vonatkozóan. Más feltételezésekkel, például a befektetési költségekkel együtt ezek a tényezők ahhoz a következtetéshez vezetnek, hogy a projekt a befektetők számára elegendő megtérülést fog biztosítani.
- (170) A Bizottság az üzleti tervet és az annak alapjául szolgáló feltételezéseket más, hasonló jellegű projektekkel történő összehasonlítással, valamint az egyes feltételezések megvalósíthatóságának és a közöttük fennálló belső összefüggéseknek a vizsgálatával értékelte. Az értékelésből azt a következtetést vonta le, hogy az üzleti terv módszertani szempontból helyes, és figyelembe vesz minden olyan releváns tényezőt, amely a projekt sikere szempontjából döntő lehet.
- (171) A Bizottság megállapítja továbbá, hogy a GNA üzleti terve semmilyen nyilvánvalóan helytelen feltételezést nem tartalmaz. A terv alapjául szolgáló feltevések realisztikusak, ha azokat azon legfontosabb prognózis tükrében szemléljük, amely a telekommunikációs és –médiapiac fejlődésére vonatkozik. Szintén realisztikusnak tűnnek akkor, ha más, hasonló jellegű projektekkel hasonlítják össze azokat. Azok a kifogások, amelyeket elméleti okokból vagy az érintett piacok jövőbeni fejlődésére vonatkozó egyéb prognózis alapján az üzleti tervben foglalt bizonyos feltételezésekkel szemben fel lehet hozni, nem olyan horderejűek, hogy az üzleti terv általános hitelét megkérdőjelezzék. Az ilyen jellegű véleménykülönbségek beleférnek abba a széles értékelési mozgástérbe, amelyet a vállalkozók beruházási döntéseinek általában alkalmaznak.
- (172) Fel kell hívni a figyelmet arra, hogy két olyan magánbefektető, melyek a kommunikációs-infrastrukturális beruházásokra specializálódtak, az ING RE és a Reggefiber, az üzleti terv ismeretében jelentős részesedést vállalt a projektben. [...] ⁽¹⁰²⁾ A pénzügyi jövedelmezőségtől eltekintve nagyon is elképzelhető, hogy az érintett projekt, mint viszonylag kis léptékű, az otthoni üvegvezeték technológia potenciálját sűrűn lakott területen, az

üzleti terv alapját képező új üzleti modell ⁽¹⁰³⁾ alapján tesztelő projekt stratégiai értéke mind az állami befektetők, mind pedig a magánbefektetők esetében hozzájárult ahhoz a döntéshez, hogy vállalják a viszonylagosan nagy kockázatot ⁽¹⁰⁴⁾.

- (173) A fenti preambulumbekendések alapján a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy a szokásos piactudományi feltételeknek megfelelően eljáró magánbefektető a GNA üzleti terve alapján végrehajthatja a beruházást. Ezt igazolja a két piaci magánbefektető jelenléte is a GNA beruházásában.
- (174) Ami a UPC, ONO, FT, COM HEM és a névtelenséget kérő további fél azon észrevételeit illeti, amelyek a Bizottságot felkérlik arra, hogy jelen esetben szigorúan alkalmazza a piactudományi magánbefektető elvét a projektnek a többi európai szélessávú befektetésre gyakorolt vélelmezett „precedens értéke” miatt, a Bizottság hangsúlyozni kívánja, hogy a piactudományi magánbefektető elvének vizsgálatát minden esetben külön el kell végezni a jelenlegi ítélkezési gyakorlatnak és a Bizottság saját, idevonatkozó határozathozatali gyakorlatának megfelelően.
- (175) Összefoglalva tehát a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy Amszterdam város beruházása nem minősül állami támogatásnak, mivel az magánbefektetők jelentős mértékű, és összevethető feltételek között eszközölt tőkebefektetésével egyidejűleg történt. Ezenkívül az üzleti terv vizsgálatából is az derült ki, hogy a beruházás összegegyeztethető a piactudományi magánbefektető elvével.

VII. KÖVETKEZTETÉS

- (176) A hivatalos vizsgálati eljárást követően a holland hatóságoknak megnyugtatóan sikerült eloszlatniuk a Bizottság által az eljárást megindító határozatban megfogalmazott kételyeket. Megállapítható, hogy a GNA Amszterdam város valamennyi előzetes beruházását visszafizette. A Bizottság megállapítja, hogy Amszterdam város a projektbe ugyanolyan feltételek mellett ruházott be, mint a projektben érintett magánfelek, akik a GNA üzleti terve alapján döntöttek a projektben való részvétel mellett.

⁽¹⁰³⁾ Konkrétan a háromszintes modell, melynek esetében a passzív és aktív szinteket egymástól elkülönítve üzemeltetik és kezelik, nyílt és megkülönböztetéstől mentes hozzáférést biztosítva a kiskereskedelmi üzemeltetők részére, lásd az 1. ábrát.

⁽¹⁰⁴⁾ A kis, kockázatos beruházásokat a „reál opció”-elmélet alapján is lehet értékelni, amely szerint a kockázatos beruházások két szakaszban hajthatók végre. Az első szakaszban csupán egy kisebb beruházásra kerül sor (ami azt jelenti, hogy a vállalat megvásárol egy opciót). Nemi idő elteltével, amikor már több információ áll rendelkezésre, a vállalat végrehajthat egy nagyobb beruházást (tehát gyakorolhatja ezt az opciót), vagy feladhatja terveit, de ennek során veszteségei továbbra is csak az eredeti kis beruházásra korlátozódnak (tehát az opció költségeire). Azáltal, hogy az első szakaszban nagyobb kockázatot és nagyobb bizonytalanságot vállal (kismértékű részesedéssel), a vállalat a későbbi (nagyobb) beruházások kockázatát csökkentheti.

⁽¹⁰²⁾ [...]

(177) A Bizottság ezek alapján arra a következtetésre jut, hogy Amszterdam város GNA-ba történő beruházása nem minősül állami támogatásnak az EK-Szerződés 87. cikke (1) bekezdésének értelmében, mivel megfelel a piacgazdasági magánbefektető elvének,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Amszterdam városnak a Bizottság felé 2005. május 17-én bejelentett, a Glasvezelnet Amsterdam C.V.-be történő, amszterdami üvegszálal hozzáférési hálózat létesítésére irányuló beruházása nem minősül állami támogatásnak az EK-Szerződés 87. cikke (1) bekezdésének értelmében.

Az intézkedést ennek megfelelően végre lehet hajtani.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Holland Királyság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2007. december 11-én.

a Bizottság részéről

Neelie KROES

a Bizottság tagja
